

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Teresa PIOTROWSKA

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI

PROGRAMU

RATOWNICTWA

I OCHRONY LUDNOŚCI

NA LATA 2014-2020

w 2014 r.

Warszawa, 2015

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Teresa PIOTROWSKA

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI

PROGRAMU

RATOWNICTWA

I OCHRONY LUDNOŚCI

NA LATA 2014-2020

w 2014 r.

Warszawa, 2015

Sprawozdanie zostało przygotowane
w Departamencie Ratownictwa i Ochrony Ludności

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Spis treści

Wstęp	4
Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności	6
Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności	6
Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego.....	8
Plany zarządzania kryzysowego.....	10
System powiadamiania ratunkowego.....	11
Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.	15
Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności	17
Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa	17
Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami	17
Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych	27
Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w sferze ochrony ludności i ratownictwa	27
Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze.....	27
Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych	28
Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego, w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.	30
Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy.	30
Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.....	33
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2	39
Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym	42
Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkolą służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze	42
Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużywania w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.	48
Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.	51
Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM.....	52

Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych	54
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3	58
Podsumowanie prac w 2014 r.....	59
Spis tabel	61

Wstęp

W dniu 29 kwietnia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła *Uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020”¹*. Program jest wspólnym przedsięwzięciem Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Administracji i Cyfryzacji, Zdrowia i Obrony Narodowej. Obejmuje on kwestie wzajemnych relacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (MSW), systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (MZ) oraz systemu powiadamiania ratunkowego (MAiC)².

Program Ratownictwa i Ochrony Ludności jest pierwszym dokumentem, który całościowo i kompleksowo opisuje problematykę organizacji działań ratowniczych podejmowanych w celu ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przez wszystkie podmioty publiczne i społeczne realizujące te zadania. Program wskazuje cele, które mają być zrealizowane w sferze ratownictwa i ochrony ludności w latach 2014 - 2020, warunki ich osiągnięcia oraz podstawowe instrumenty prawne, finansowe i organizacyjne, jakie są do tego niezbędne. Celem strategicznym Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014 - 2020 jest nowoczesna i efektywna ochrona ludności i ratownictwo odpowiadające na wyzwania związane z bezpieczeństwem obywateli.

Program powinien być wykorzystywany jako strategiczny dokument wskazujący cele i kierunki rozwoju ochrony ludności, także na potrzeby przyszłych prac legislacyjnych w tym obszarze. Program powinien być także pomocny przy sporządzaniu wniosków o wykorzystania środków z funduszy europejskich przeznaczonych na szeroko rozumiane bezpieczeństwo wewnętrzne.

Realizacja działań oraz przedsięwzięć kluczowych przewidzianych w obrębie każdego z celów przyczynia się do zaspakajania oczekiwań społecznych związanych z dalszą poprawą bezpieczeństwa obywateli (w tym związanego z ochroną ich życia i zdrowia w przypadku nagłych zagrożeń) i efektywniejszą ochroną mienia i środowiska przed złożonymi zagrożeniami związanymi z zagrożeniami katastrofami naturalnymi i spowodowanymi przez działalność człowieka, a także z długofalowym oddziaływaniem zmian klimatycznych i skutków rozwoju cywilizacyjnego (oddziaływanie działalności przemysłowej i infrastruktury technicznej na warunki życia ludzi).

Program wymienia następujące cele szczegółowe:

- **Cel 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności,**

¹ Uchwała nr 59/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r., Komunikat Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 listopada 2014 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 (M.P. poz. 1076).

² Zarządzenie Nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 2013 r. w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2017 (M.P. poz. 737); Zarządzenie Nr 5 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie zniesienia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2017 (M.P. poz. 122).

- **Cel 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych,**
- **Cel 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym.**

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie informacji o realizacji zadań w roku 2014 w ramach PRiOL nadesłanych przez podmioty realizujące zadania opisane w Programie.

Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności

Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności

Jednym z zadań wskazanych przez Program Ratownictwa i Ochrony Ludności jest przygotowanie ogólnych ram prawnych regulujących działalność instytucji i służb publicznych oraz organizacji społecznych zaangażowanych w realizację zadań w sferze ratownictwa i ochrony ludności. Zasadniczym celem projektowanej regulacji jest określenie – na czas pokoju, stanów nadzwyczajnych i czas wojny – zadań w zakresie ratowania życia, zdrowia, mienia i środowiska oraz udzielania potrzebującym pomocy doraźnej polegającej na zapewnieniu podstawowych warunków do przetrwania.

Myślą przewodnią proponowanych rozwiązań jest racjonalne wykorzystanie istniejących zasobów państwa, w szczególności krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego, Systemu Powiadamiania Ratunkowego oraz potencjału społecznych organizacji ratowniczych.

Przyszła regulacja będzie opierać się na zasadzie konstytucyjnego obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa obywateli, ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo obywateli przez organy administracji publicznej właściwe w sprawach ochrony ludności. Zgodnie z zasadą pomocniczości, w przypadku, gdy określone zadanie nie może być należycie zrealizowane przez organy administracji publicznej właściwe w sprawach ochrony ludności na danym poziomie, organy wyższego szczebla będą udzielały wsparcia.

Zakłada się, że realizacja zadań związanych z ochroną ludności będzie spójna z zadaniami realizowanymi w ramach ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tak aby system zarządzania kryzysowego wspierał i uzupełniał działania podejmowane na rzecz ochrony ludności.

Celem projektu jest uzupełnienie obowiązujących regulacji prawnych o regulacje na poziomie aktu rangi ustawowej dotyczące ochrony ludności m.in. przez:

- wprowadzenie do porządku prawnego zdefiniowanego pojęcia „ochrony ludności”;
- czytelne określenie zadań z zakresu ochrony ludności dla organów administracji publicznej właściwych w sprawach ochrony ludności;
- wskazanie organów administracji publicznej właściwych w sprawach ochrony ludności odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu ochrony ludności, w tym określenie zadań z zakresu ochrony ludności na szczeblu gminy, powiatu, województwa i kraju;
- określenie nowego sposobu realizacji przez państwo zadań z zakresu obrony cywilnej, o których mowa w Protokole Dodatkowym z 12 sierpnia 1949 r. do Konwencji Genewskich dotyczących ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I).

Realizacja zadań z zakresu ochrony ludności będzie obejmowała trzy zasadnicze obszary zadań:

- ostrzeganie, alarmowanie i informowanie o zagrożeniach;
- ratowanie życia, zdrowia, mienia i środowiska;
- udzielanie pomocy doraźnej, polegającej na zapewnieniu podstawowych warunków do przetrwania.

Projekt założeń przewiduje, że zadania ochrony ludności w czasie obowiązywania stanów nadzwyczajnych (stanu klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego i stanu wojennego) i w czasie wojny będą realizowane odpowiednio przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), komendantów powiatowych i wojewódzkich PSP. Zadania ochrony ludności na obszarze kraju będzie realizował Komendant Główny PSP.

Projektowana ustawa ma również przewidywać możliwość doraźnego tworzenia podmiotów ochrony ludności w przypadku ogłoszenia stanów nadzwyczajnych (stanu klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego i stanu wojennego) i w czasie wojny, zwłaszcza przez organy gminy. (Ustalanie ich organizacji i wyposażenie w celu wykonywania doraźnych zadań obrony cywilnej zostanie określone rozporządzeniem Rady Ministrów.)

Nowa regulacja spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa. Koszty realizacji ustawy o ochronie ludności oszacowano na 1.011.536 tys. zł w okresie 10 lat. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego koszty realizacji zadań z zakresu ochrony ludności są już ponoszone, gdyż dotyczą one całej sfery zadań z zakresu bezpieczeństwa, które należą do zadań własnych samorządu. Przyszła ustawa o ochronie ludności uporządkuje zakres finansowania zadań ochrony ludności, wskaże i umożliwi budowanie systemowych rozwiązań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa swoim mieszkańcom w ramach swoich możliwości.

Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności, po raz pierwszy został przekazany do uzgodnień międzyresortowych w dniu 9 kwietnia 2014 r. W toku tych uzgodnień wpłynęły znaczące uwagi, w tym dotyczące oceny skutków finansowych wprowadzenia regulacji oraz zakresu przedmiotowego projektu. Od maja do sierpnia 2014 r. w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej trwała analiza uwag w zakresie finansowania przyszłej regulacji. W dniu 2 września 2014 r. przeprowadzono konferencję uzgodnieniową dotyczącą projektu założeń. Po naniesieniu uwag po przeprowadzonej konferencji, jak również po analizie zasadniczych uwag dotyczących kształtu projektu i jego zakresu przedmiotowego, projekt został w dniu 27 października 2014 r. przekazany do ponownych uzgodnień międzyresortowych.

W toku uzgodnień uwagi zgłosiły następujące podmioty: KPRM, MF, RCL, RCB, MPiPS, MON, MAiC, MIR, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Wojewoda Mazowiecki, Wojewoda Zachodniopomorski, Wojewoda Dolnośląski, Wojewoda Wielkopolski, Wojewoda Pomorski, Wojewoda Świętokrzyski, Wojewoda Śląski, Wojewoda Łódzki, Polska Izba Teleinformatyki i Informatyzacji. Wniesione uwagi starano się możliwie szeroko uwzględnić. MPiPS poinformowało, że projekt przekazano do zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. RCL, który postulował połączenie projektowanej regulacji o ochronie ludności z ustawą o zarządzaniu kryzysowym, zastrzegł możliwość zastosowania takiego rozwiązania legislacyjnego w toku prac nad opracowaniem projektu ustawy o ochronie ludności.

Po odniesieniu się do wszystkich uwag zgłoszonych w trakcie uzgodnień międzyresortowych, w szczególności tych dotyczących kosztów i finansowania, projekt został skierowany na posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. (był rozpatrywany w dniu 25 marca 2015 r.). W dniu 5 marca 2015 r. projekt został omówiony na Stałym Komitecie Rady Ministrów. Procedowanie nad projektem założeń projektu ustawy o ochronie ludności zostało podzielone w ten sposób, że prace, co do zasady były prowadzone w Departamencie Ratownictwa i Ochrony Ludności MSW oraz Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej, natomiast za część związaną z oceną skutków finansowych odpowiedzialny był Szef Obrony Cywilnej Kraju.

Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego

Kolejnym zadaniem w ramach Celu 1 było zapewnienie finansowania szpitalnych oddziałów ratunkowych poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia, finansowania działalności zespołów ratownictwa medycznego poprzez wojewodów i Narodowy Fundusz Zdrowia oraz finansowania działalności lotniczych zespołów ratownictwa medycznego poprzez Ministra Zdrowia.

Zadanie to jest realizowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2013 r. poz. 757 z późn. zm.)³

Środki przeznaczone na sfinansowanie poszczególnych zadań w 2014 r.:

- zespoły ratownictwa medycznego - 1 839 59 tys. zł,
- lotnicze pogotowie ratunkowe (SP ZOZ LPR) – 99 746 tys. zł
- szpitalne oddziały ratunkowe – 862 344 tys. zł.

W 2014 r. roku zakończono realizację 25 inwestycji w zakresie wsparcia Infrastruktury Państwowego Ratownictwa Medycznego w ramach osi priorytetowej XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Nie zakończonych pozostaje jeszcze 11 projektów, z czego w ramach 8 przedsięwzięć w roku 2015 nie będą realizowane już żadne zadania.

W roku 2014 w ramach osi IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 nie wybrano do dofinansowania żadnego projektu.

W ramach poprawy jakości i dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu ratownictwa medycznego w Polsce w ramach XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Działania 12.1 *Rozwój systemu ratownictwa medycznego* wsparcie ze środków unijnych uzyskały projekty przyczyniające się do zapewnienia udzielania świadczeń na wysokim poziomie opartym o standardy obowiązujące w państwie Unii Europejskiej, tj. projekty dotyczące zakupu ambulansów, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia SOR oraz centrów urazowych, budowy/remontu lądowisk przyszpitalnych oraz budowy/remontu i doposażenia baz LPR.

W ramach przedmiotowego Działania ogłoszone zostały 3 nabory wniosków

³ Art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1, art. 48 ust. 1.

o dofinansowanie w trybie konkursowym:

Konkurs 1/2008 – zakup specjalistycznych środków transportu sanitarnego (ambulansów) wraz z wyposażeniem na potrzeby specjalistycznych i podstawowych zespołów ratownictwa medycznego.

Konkurs 2/2008 – Przebudowa, rozbudowa i remont obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego (SOR istniejące lub planowane do utworzenia zgodnie z wojewódzkim planem działania systemu) w taki sposób, aby dostosować je do wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa. Zakup wyrobów medycznych służących do diagnostyki lub terapii, z wyłączeniem wyrobów i produktów jednorazowego użytku, w tym dostosowania stanu technicznego do istniejącej infrastruktury do użytkowania zakupionych wyrobów. Budowa i remont lądowisk dla helikopterów służących dostępności do SOR.

Konkurs 1/2010 – Budowa i remont lądowisk dla helikopterów służących dostępności do SOR.

Ponadto, w okresie od uruchomienia Programu do końca 2014 r. w ramach Działania 12.1 realizowano z Beneficjentami projektów indywidualnych 15 inwestycji (13 w zakresie centrów urazowych, a 2 dotyczące baz LPR).

Zakłada się, iż rzeczowa realizacja wszystkich inwestycji współfinansowanych w ramach Działania 12.1 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 zakończy się do dnia 31 grudnia 2015 r.

Do 2020 r. (z możliwością przedłużenia do 2023 r.) planowana jest realizacja zadania w ramach Działania 9.1 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W efekcie powyższych działań:

- zakupiono 335 ambulansów na potrzeby ratownictwa medycznego (przed 2013 r.),
- rozbudowano, wyremontowano lub doposażono 12 centrów urazowych (w tym realizację 8 ukończono w 2014 r.), planowane jest utworzenie łącznie 13 takich ośrodków, realizacja projektów przyczynia się do szybszego diagnozowania i leczenia pacjentów z obrażeniami wielonarządowymi,
- zmodernizowano oraz doposażono 106 SOR (w tym 17 w 2014 r.), zakupiono nowoczesne aparaty i urządzenia niezbędne do diagnostyki i leczenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (aparaty RTG z ramieniem C, kardiomonytory, aparaty do znieczulenia dzieci i dorosłych, respiratory stacjonarne i transportowe, defibrylatory, ultrasonografy, a także mobilne stoły operacyjno-zabiegowe), zapewniono dostęp do lądowisk dla helikopterów. Docelowo planowane jest wsparcie 112 SOR.
- wybudowano lub wyremontowano 69 lądowisk dla helikopterów, ułatwiając transport pacjentów do SOR (14 lądowisk w 2014 r.) Planowane jest wybudowanie lub wyremontowanie 74 lądowisk,
- wybudowano i doposażono 11 baz LPR, z czego zakończenie prac w 2 bazach odbyło się w 2014 r. (nie zatwierdzono jednak ciągle żadnego z 2 wniosków o płatność końcową

dotyczącą tego zakresu⁴).

Plany zarządzania kryzysowego

Minister Administracji i Cyfryzacji w uzgodnieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, wydaje wojewodom, w drodze zarządzenia, wytyczne do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego i zatwierdza wojewódzkie plany zarządzania kryzysowego i ich aktualizacje, uwzględniając konieczność rozwoju współpracy pomiędzy wojewodami a właściwymi terytorialnie służbami i podmiotami ratowniczymi.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1166 – t.j.) plany zarządzania kryzysowego zawierają m.in. zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa oraz zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych. Tym samym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich planach zarządzania kryzysowego określone zostały obszary współpracy pomiędzy poszczególnymi służbami i podmiotami ratowniczymi, w tym:

- zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych,
- zadania w zakresie monitorowania zagrożeń,
- tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej,
- procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych,
- współdziałanie między siłami wykorzystywanymi w sytuacjach kryzysowych,
- organizację łączności,
- organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych,
- organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej,
- organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru,
- wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego.

W ramach dokonywanej przy opracowywaniu planów diagnozy sytuacji na danym terenie ustalane są obszary rozwoju współpracy w ramach zarządzania kryzysowego.

Plany zarządzania kryzysowego podlegają systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może być dłuższy niż dwa lata. Zarówno podczas trwania sytuacji kryzysowych, jak i po ich zakończeniu, prowadzone są analizy jakości i skuteczności podejmowanych działań oraz sposobu ich dokumentowania. Minister Administracji i Cyfryzacji wydając wytyczne do

⁴ Informacja z dnia 10 lutego 2015 r.

wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego, opracowując rekomendację do ich aktualizacji, a także analizując efektywność działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych uwzględnia konieczność stałego pogłębiania analiz zagrożeń i doskonalenia mechanizmów współdziałania w systemie zarządzania kryzysowego. Organy zarządzania kryzysowego wszystkich szczebli dążą do zapewnienia optymalnej dyslokacji sił i środków, aby zapewnić maksymalne skrócenie czasu podjęcia działań. Ponadto, plany zarządzania kryzysowego określają m.in. organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej. Plany uzgadniane są z kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie. Mechanizm taki sprzyja lepszej dyslokacji sił i środków w terenie. Zadanie to realizowane jest w trybie ciągłym.

W tym celu wykorzystywane jest, stworzony we współpracy Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Rządowym Centrum Bezpieczeństwa i Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, automatyczny system wymiany informacji w ramach zarządzania kryzysowego-CAR. Ponadto, podczas analizy formalnej i merytorycznej planów dokonywana jest weryfikacja działań i dokumentacji realizowanych w trakcie zdarzeń o charakterze kryzysowym. Prowadzone działania koordynacyjne przyczyniają się do stałego usprawniania systemu zarządzania kryzysowego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przeprowadziło aktualizację Planu zarządzania kryzysowego działu administracji rządowej: sprawy wewnętrzne (PZK MSW), w zakresie:

1. aktów prawnych na podstawie których są realizowane zadania wynikające z PZK MSW,
2. danych teleadresowych do PZK MSW,
3. opracowanie i uzgodnienie 4 standardowych procedur operacyjnych do PZK MSW.

Zaopiniowano Plany zarządzania kryzysowego służb podległych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych oraz wojewódzkich PZK.

System powiadamiania ratunkowego

W obszarze systemu powiadamiania ratunkowego stopień realizacji współpracy pomiędzy poszczególnymi służbami i podmiotami ratowniczymi uzależniony jest także od działań podejmowanych przez pozostałe podmioty realizujące to zadanie (oraz podmioty współpracujące).

Opracowano i wydano stosowne regulacje prawne z zakresu współpracy systemu powiadamiania ratunkowego ze służbami i podmiotami ratowniczymi. Minister Administracji i Cyfryzacji (na podstawie art. 4 pkt 1 *ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego* – Dz.U. poz. 1635 z późn. zm.) planuje i organizuje system powiadamiania ratunkowego na terenie kraju oraz nadzoruje i koordynuje jego funkcjonowanie. W ramach realizacji tego zadania wydane zostały akty, które regulują szczegółowe kwestie (techniczne i proceduralne) współpracy systemu powiadamiania ratunkowego ze służbami i podmiotami ratowniczymi:

- „Wytyczne do obsługi zgłoszeń alarmowych kierowanych do numeru 112 w modelu telefonicznym”,
- rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 574),
- rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie wymagań funkcjonalnych dla systemu teleinformatycznego i interfejsu komunikacyjnego oraz warunków współpracy systemu powiadamiania ratunkowego z Policją, Państwową Strażą Pożarną oraz dysponentami zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 1159),
- rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (Dz. U. poz. 1994),
- rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 lipca 2014 r. w sprawie numerów telefonicznych, które mogą być obsługiwane w ramach systemu powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 1050).

Dążąc do tego, by zgłoszenia alarmowe kierowane na numer alarmowy 112 były fachowo i profesjonalnie obsługiwane przez operatorów numerów alarmowych w centrach powiadamiania ratunkowego wydane zostało rozporządzenie *Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie szkoleń operatorów numerów alarmowych* (Dz.U. poz. 269) – które określa m.in. organizację i sposób przeprowadzenia szkolenia operatorów numerów alarmowych, ramowy program ich szkolenia oraz ramowy program szkolenia potwierdzającego posiadanie kwalifikacji do wykonywania pracy na stanowisku operatora numerów alarmowych, tryb opracowywania szczegółowych programów szkoleń, rodzaje zajęć dydaktycznych oraz ich wymiar czasowy, kwalifikacje wykładowców i instruktorów, wymagania dotyczące bazy dydaktycznej oraz szczegółowe warunki, formę i tryb przeprowadzania egzaminu na operatora numerów alarmowych.

Dzięki tym szkoleniom, operatorzy numerów alarmowych mogą zdobywać odpowiednie kompetencje do realizacji powierzonych im zadań. Są gotowi do współpracy z podmiotami ratowniczymi i służbami w ramach ich ćwiczeń, z zastrzeżeniem, że nie może się to odbywać kosztem bieżącej obsługi zgłoszeń alarmowych. W efekcie tych działań, wykwalifikowane kadry operatorów numerów alarmowych obsługujących zgłoszenia alarmowe na numer 112 w centrach powiadamiania ratunkowego, gotowe są do współpracy z podmiotami ratowniczymi i służbami, w tym ćwiczeń.

W ramach systemu powiadamiania ratunkowego na terenie całego kraju utworzonych zostało 16 centrów powiadamiania ratunkowego, w miastach wojewódzkich, oraz 1 centrum powiadamiania ratunkowego dla miasta stołecznego Warszawy. Jednostki organizacyjne Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej współpracują w ramach systemu z tymi CPR przyjmując od nich informacje o zgłoszeniach alarmowych z numeru alarmowego 112.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ww. *rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego* konieczne jest ponadto opracowanie – we współpracy z wojewodami, Policją, Państwową Strażą Pożarną i podmiotami ratowniczymi, których numery są obsługiwane w ramach systemu

powiadamiania ratunkowego – m.in. szczegółowego katalogu zdarzeń i odpowiednich do nich pytań, które należy zadać osobie przekazującej informacje w formie zgłoszenia alarmowego. Prace są w toku.

W ramach wdrażania pełnej funkcjonalności systemu powiadamiania ratunkowego oraz współpracy SPR z Policją, Państwową Strażą Pożarną i dysponentami zespołów ratownictwa medycznego zakończono planowane działania legislacyjne. Obecnie trwają działania organizacyjno-techniczne ukierunkowane na wdrożenie wszystkich planowanych funkcjonalności systemu teleinformatycznego wykorzystywanego do wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego.

System teleinformatyczny wykorzystywany do wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego sukcesywnie rozbudowywany jest o nowe funkcjonalności.

Stopień skomplikowania budowy systemu i jego wielkość nie pozwalają na natychmiastowe wdrożenie wszystkich planowanych jego funkcjonalności. Konieczne są testy i pilotażowe uruchomienia.

W związku z potrzebą zapewnienia odpowiedniej współpracy systemu teleinformatycznego wykorzystywanego do wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego z SWD Policji i SWD PSP wydane zostało *rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie wymagań funkcjonalnych dla systemu teleinformatycznego i interfejsu komunikacyjnego oraz warunków współpracy systemu powiadamiania ratunkowego z Policją, Państwową Strażą Pożarną oraz dysponentami zespołów ratownictwa medycznego* (Dz. U. poz. 1159). Na tej podstawie określony został zakres funkcjonalny interfejsu komunikacyjnego w SWD Policji i SWD PSP.

W grudniu 2014 r. rozpoczęto m.in. pilotaż integracji systemu teleinformatycznego Centrów Powiadamiania Ratunkowego z Systemem Wspomagania Dowodzenia Policji i Systemem Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej w powiecie wielickim. Pozwoliło to przetestować wymianę informacji dotyczących zgłoszeń alarmowych pomiędzy tymi systemami oraz zidentyfikować wszelkie nieprawidłowości w tym zakresie, które zostaną wyeliminowane przed pełnym wdrożeniem tej funkcjonalności. Planuje się stopniowe rozszerzanie zakresu terytorialnego pilotażu o kolejne powiaty. Obecnie trwają przygotowania do uruchomienia przedmiotowego interfejsu w ramach pilotażu w innych lokalizacjach.

Wdrożenie funkcjonalności „formatkowej” w całym kraju planuje się osiągnąć w 2015 r., a celem tego działania jest sprawny obieg informacji pomiędzy współpracującymi podmiotami w ramach funkcjonowania SPR oraz racjonalne wykorzystanie zasobów ratowniczych uczestniczących w realizacji obsługi zgłoszeń alarmowych.

Zauważoną trudnością w realizacji zadania jest brak jednolitego i aktualnego (występują braki i błędy) słownika danych adresowych wykorzystywanego przez wszystkie systemy informatyczne współpracujące w ramach systemu powiadamiania ratunkowego. Zgodnie z Krajowymi Ramami Interoperacyjności, referencją w zakresie adresów dla wszystkich systemów powinien być rejestr „Ewidencja Miejscowości Ulic i Adresów”. Pełne wdrożenie

interfejsu komunikacyjnego systemu teleinformatycznego centrów powiadamiania ratunkowego z SWD służb uzależnione jest od MAiC – po stronie systemu powiadamiania ratunkowego oraz od Policji i PSP – po stronie systemów dziedzinowych tych służb.

Integracja teleinformatyczna systemu teleinformatycznego powiadamiania ratunkowego z Systemem Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej jest w trakcie realizacji. Zadanie to zrealizowane będzie do końca 2015 r. poprzez wytworzenie interfejsu (SWD PSP-SIPR) i jego wdrożenie w danej lokalizacji. Pozwoli to na działania poprzez uruchomienie komunikacji na poziomie interfejsów programistycznych pomiędzy SWD PSP a SIPR.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji podjęło szereg prac ukierunkowanych na wdrożenie SWD PRM. Określone zostały w szczególności ramy prawne funkcjonowania tego systemu w formie *rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego* (Dz. U. poz. 1994). Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji zorganizowało w 2014 r. szereg spotkań roboczych z wojewodami, celem omówienia szczegółowych kwestii wdrożenia ogólnopolskiego SWD PRM, w miejsce dotychczasowych, indywidualnych i niespójnych systemów teleinformatycznych w poszczególnych województwach. W porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji przekazało także wojewodom informacje dotyczące współpracy z dysponentami zespołów ratownictwa medycznego, a także minimalne wymagania techniczne dla sprzętu wymaganego w miejscach stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego, koniecznego do współpracy w ramach SWD PRM i parametry łącza internetowego. Trwają zaawansowane prace organizacyjno-techniczne nad wdrożeniem SWD PRM w wybranych województwach. System będzie wdrażany sukcesywnie na obszarze całego kraju.

Dodatkowo, w ramach budowy Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego, rozpoczęły się testy jego połączenia z systemem teleinformatycznym SPR.

Z czynności podejmowanych w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji z zakresu planowania i organizacji systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju oraz nadzoru i koordynacji jego funkcjonowania opracowywane są stosowne notatki, raporty, statystyki. Pozwala to na wdrażanie skutecznych mechanizmów kontroli jakości działań i dokumentacji. Efektem realizacji tego zadania jest zapewnienie spójności procedur zarządzania kryzysowego i dokumentowania podejmowanych działań. Prowadzi to do przejrzystości i transparentności działań podejmowanych w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji z zakresu planowania i organizacji systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju oraz nadzoru i koordynacji jego funkcjonowania.

KG Policji wskazuje, jako trudności w realizacji swojego zadania, na brak jednolitego i aktualnego (występują braki i błędy) słownika danych adresowych wykorzystywanego przez wszystkie systemy informatyczne wchodzące w skład Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego. Uruchomienie interfejsu komunikacyjnego z SPR uzależnione jest od MAiC (SIPR).

Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie podwyższyła poziom gotowości operacyjnej specjalistycznej grupy ratownictwa technicznego „Szkoła Częstochowa” przy wsparciu KG PSP. W czerwcu 2014 r. został zwiększony poziom gotowości grupy z poziomu A do poziomu B, poprzez wprowadzenie do grupy samochodu dźwig 30 ton. Takie działanie zapewniło zwiększenie bezpieczeństwa obywateli.

Ponadto, Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie powołała Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Chemicznego (poziom gotowości A). Pełna realizacja zadania planowana jest na grudzień 2016 r.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie realizuje porozumienie zawarte z Komendą Miejską PSP w Krakowie w sprawie funkcjonowania JRG SA PSP w Krakowie w systemie ratowniczo-gaśniczym miasta i powiatu krakowskiego. JRG SA PSP w Krakowie posiada własny rejon chroniony i jest dysponowane do działań przez Stanowisko Kierowania KM PSP w Krakowie. Zadanie to realizowane jest poprzez dobrą znajomość topografii miasta, utrzymanie wysokiej gotowości operacyjnej oraz odpowiedniego stanu technicznego pojazdów. Efektem jest 96,54% interwencji, w których JRG SA PSP w Krakowie dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut w stosunku do ogółu interwencji.

JRG SGSP jest równocześnie JRG 1-17 Miasta Stołecznego Warszawa. W 2014 r. JRG miała 594 wyjazdy ratownicze; a w 546 wyjazdach czas dotarcia wyniósł poniżej 15 min, co stanowi 91,9 % wszystkich wyjazdów. Możliwe jest to dzięki rozpoznaniu własnego rejonu działania oraz rozpoznaniu dróg dojazdowych do obiektów. Zadanie realizowane jest na bieżąco ze względu na zachodzące zmiany w infrastrukturze drogowej i budowlanej miasta.

Aby usprawnić realizację tego zadania, analizie poddane zostały standardy wyposażenia samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych, użytkowanych przez jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych i aktualnie dostępnych rozwiązań technicznych w tym zakresie. Dzięki temu podjęto decyzję o nowelizacji dotychczas obowiązujących przepisów i powstało nowe *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej* (Dz.U. poz. 1793). W rozporządzeniu określono między innymi:

- standardy wyposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych w pojazdy ratowniczo-gaśnicze i specjalne oraz w sprzęt i środki techniczne,
- normy wyposażenia w sprzęt specjalistyczny, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego,
- normy wyposażenia krajowych baz sprzętu specjalistycznego i środków gaśniczych.

By skuteczne było skrócenie średniego czasu oczekiwania na podjęcie interwencji przez jednostki krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego od momentu przyjęcia zgłoszenia zagęszczone sieci jednostek OSP w KSRG oraz przeszkolono strażaków OSP. Spowodowało to zwiększenie ich mobilności. W 2014 r. procent interwencji, w których jednostki ochrony przeciwpożarowej dotarły na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut wyniósł 87,36%.

Dokonywana jest coroczna aktualizacja analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa, opracowanych wg *załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego* (Dz.U. Nr 46 poz. 239). Zadanie to realizują komendy wojewódzkie i powiatowe/miejskie PSP. W 2014 r. dokonano aktualizacji analiz zagrożeń dla wszystkich powiatów i województw.

Aktualne informacje nt. zagrożeń występujących na danym terenie, wykorzystywane są w procesie planowania zarówno przedsięwzięć zapobiegających (prewencyjnych), jak i operacyjno – ratowniczych. Wyniki przeprowadzonych analiz mogą być wykorzystane na potrzeby m.in. ustalania normatywu wyposażania jednostek organizacyjnych PSP czy planowania operacyjnego w zakresie ratownictwa specjalistycznego. Wykonanie przedmiotowych analiz poprzedza opracowanie procedur postępowania w planach zarządzania kryzysowego i ratowniczych.

Opracowany został również projekt nowelizacji *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*. Celem nowelizacji jest zapewnienie lepszego funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, zarówno w fazie planistycznej, jak również na etapie prowadzonych działań ratowniczych i ćwiczeń. Zakończenie prac legislacyjnych planowane jest na 2015 rok.

W celu poprawy warunków funkcjonowania jednostek OSP, w 2014 r. prowadzono prace legislacyjne polegające na zmianie *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zakresu szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*. W efekcie podjętych prac od dnia 17 października 2014 r. obowiązuje nowe *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego* (Dz.U. poz. 1317). Zmiany dotyczyły zmniejszenia wymagań stawianych jednostkom ochrony przeciwpożarowej, które chcą zostać włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg), co może wpłynąć na stopniowy wzrost liczby jednostek włączonych do ksrg i w konsekwencji skutkować szybszym dotarciem profesjonalnej pomocy ratowniczej do miejsca zdarzenia.

Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności

KG PSP monitoruje efektywność działań realizowanych przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej. W tym cel, opracowano „Cele i kierunki działania Państwowej Straży Pożarnej i krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na rok 2015” oraz „Plan działalności KG PSP na 2015 rok”.

Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa

Związek OSP RP prowadzi bieżący monitoring wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczy i środki ochrony osobistej. Co roku po zebraniach sprawozdawczych we wszystkich OSP sporządzane są sprawozdania. Obowiązkowo przesyłane są do elektronicznego SYSTEMU OSP dane o wyposażeniu oraz zapotrzebowaniu w nowy sprzęt. Przedmiotowe dane statystyczne są weryfikowane przez oddziały gminne, powiatowe i wojewódzkie Związku OSP RP.

Związek OSP RP prowadzi bieżący monitoring nakładów finansowych poniesionych przez samorządy i same OSP na zakup m.in. normatywnego wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczy i środki ochrony indywidualnej.

Po zebraniach sprawozdawczych, OSP przesyłają dane o wydatkach, wyposażeniu oraz zapotrzebowaniu na nowy sprzęt, w szczególności plany zakupu nowych pojazdów. Przedmiotowe dane statystyczne są weryfikowane przez oddziały gminne, powiatowe i wojewódzkie Związku OSP RP.

Polski Czerwony Krzyż prowadzi prace nad monitoringiem wyposażenia Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża w sprzęt ratowniczy i środki ochrony osobistej. Co roku po zebraniu danych ze struktur terenowych sporządzana jest analiza gotowości Polskiego Czerwonego Krzyża do podjęcia działań z zakresu ratownictwa i ochrony ludności. Obowiązkowo przesyłane są dane o przebytych szkoleniach, posiadanych uprawnieniach, wyposażeniu oraz zapotrzebowaniu w nowy sprzęt. Przedmiotowe dane są przekazywane w miarę zapotrzebowania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz służbom podległym i nadzorowanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych, w szczególności Państwowej Straży Pożarnej.

Polski Czerwony Krzyż prowadzi bieżący monitoring zapotrzebowaniu na nowy sprzęt ratowniczy i środki ochrony indywidualnej, w szczególności na zakup nowych pojazdów dla Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża. Polski Czerwony Krzyż, na podstawie przedstawionych danych, prowadzi analizę kosztów utrzymania potencjału Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża.

Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami

a/ w procesie powiadamiania i alarmowania;

- b w procesie organizowania i prowadzenia działań ratowniczych;
- c/ w procesie organizowania ćwiczeń i szkoleń.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie we współpracy z Federalnym Biurem ds. Ochrony Ludności, Planowania i Zarządzania Kryzysowego Niemiec (BBK), Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Austrii oraz Narodowym Instytutem Zarządzania Kryzysowego Holandii (NIFV) przygotowała i zrealizowała kursy Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności: High Level Coordination (HLC), High Level Coordination Refresher (HLCR) oraz Head of Team (HOT). Zadanie to realizowane jest w ramach kontraktu lidera konsorcjum (BBK) z Komisją Europejską od 2006 r. Od tego czasu zorganizowano ponad 60 kursów szkoleniowych (HLC, HLCR, HOT) dla ekspertów ochrony ludności UE w ramach Mechanizmu. W ramach kursów przeszkolono ok. 1.000 ekspertów UE. Planowany termin zakończenia realizacji zadania to czerwiec 2016 r. Konsorcjum planuje złożyć kolejny wniosek o organizację kursów w latach 2016-2019.

SGSP współpracuje z innymi podmiotami organizacyjnymi w zakresie szkolenia i działalności operacyjnej. W 2014 r. sporządzono porozumienie o współpracy z BOA KGP. Utrzymana jest bieżąca współpraca z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, a także z Dyrekcją Kampinoskiego Parku Narodowego. SGSP współpracuje z podmiotami gospodarczymi w zakresie realizacji zajęć dydaktycznych dla studentów SGSP.

Efektem tych działań jest podniesienie efektywności działań operacyjnych, w tym ratowniczych i gaśniczych oraz podniesienie poziomu kształcenia i poprawa efektów kształcenia w ramach realizacji zadań dydaktycznych SGSP.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie modernizowała wyposażenie techniczne w zakresie umożliwiającym odczuwalną przez obywateli poprawę sprawności ich działania (skrócenie czasu reagowania, zwiększenie skuteczności działań ratowniczych). Zorganizowano i przeprowadzono wspólne ćwiczenia wszystkich grup specjalistycznych ratownictwa technicznego z woj. śląskiego. Pozwoliło to na podniesienie poziomu wyszkolenia ratowników i wypracowanie mechanizmów współpracy między ćwiczącymi grupami.

W ramach swojej działalności w roku 2014 Państwowa Straż Pożarna zrealizowała szereg przedsięwzięć edukacyjnych. Dane statystyczne ze zrealizowanych przedsięwzięć przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1 Kształcenie zawodowe

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów
1.	Szkolenie podstawowe w zawodzie strażak	686
2.	Szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej	1794
3.	Kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa	663
4.	Kształcenie w zawodzie inżynier pożarnictwa - studia I stopnia	212
5.	Kształcenie w zawodzie inżynier pożarnictwa - studia II stopnia	162

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów
6.	Studia podyplomowe dla strażaków ubiegających się o zajmowanie stanowisk oficerskich związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi	188
Razem		3 705

Tabela 2 Szkolenia specjalistyczne

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
1.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym	50	3
2.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego	40	2
3.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego dla podoficerów PSP	182	9
4.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie transportu towarów niebezpiecznych	130	4
5.	Szkolenie w zakresie młodszego nurka	108	7
6.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA wykonujących prace podwodne w zakresie ratownictwa	89	5
7.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa (kompletny)	4	2
8.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa (część praktyczna)	60	21
9.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa (część teoretyczna)	57	2
10.	Szkolenie doskonalące w zakresie prowadzenia prac podwodnych przez młodszego nurka na głębokości do 20 m	20	1
11.	Szkolenie z zakresu ratownictwa na wodach szybkopłynących	37	2
12.	Kurs wstępny z zakresu ratownictwa wysokościowego realizowanego przez PSP	31	6
13.	Kurs podstawowy z zakresu ratownictwa wysokościowego realizowanego przez PSP	22	2
14.	Kurs śmigłowcowy z zakresu ratownictwa wysokościowego realizowanego przez PSP cz. I	12	2
15.	Kurs śmigłowcowy z zakresu ratownictwa wysokościowego realizowanego przez PSP cz. II	4	2
16.	Szkolenie dla kandydatów na młodszych ratowników wysokościowych KSRG	15	2
17.	Szkolenie młodszych ratowników wysokościowych KSRG	50	8
18.	Szkolenie ratowników wysokościowych KSRG	47	4

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
19.	Szkolenie starszych ratowników wysokościowych KSRG	9	3
20.	Szkolenie specjalistyczne kierowców - operatorów samochodów z drabina mechaniczną	100	5
21.	Szkolenie w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej	553	29
22.	Szkolenie z zakresu przygotowania do działań ratowniczych poza granicami kraju	9	1
23.	Kurs specjalistyczny z zakresu obsługi elektronicznych urządzeń do lokalizacji osób zasypanych dla strażaków PSP	134	9
24.	Szkolenie z zakresu topografii oraz systemu globalnej lokalizacji satelitarnej GPS	39	4
25.	Kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków PSP (wraz z egzaminem)	229	14
26.	Egzamin potwierdzający posiadanie tytułu ratownika (potocznie: recertyfikacja)	13237	490
27.	Szkolenie dla kandydatów na młodszych instruktorów ratownictwa medycznego w KSRG	107	5
28.	Szkolenie z zakresu metodyki nauczania ratownictwa medycznego w KSRG	240	17
29.	Szkolenie z zakresu segregacji w zdarzeniach mnogich i masowych	118	6
30.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (kompletny)	707	52
31.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część praktyczna)	623	22
32.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna)	855	35
33.	Szkolenie dla abonentów sieci radiowej UKF ochrony przeciwpożarowej (w ramach szkolenia podstawowego w zawodzie strażak)	547	17
34.	Szkolenie obsad stanowisk kierowania PSP	70	5
35.	Szkolenie z zakresu organizacji doskonalenia zawodowego, organizowania działań ratowniczych oraz dokumentowania zdarzeń dla dowódców jednostek ratowniczo-gaśniczych i dowódców zmian służbowych	617	25
36.	Szkolenie doskonalące dla dowódców zmian z zakresu zarządzania stresem oraz organizacji i udzielania wsparcia psychologicznego	601	37
37.	Szkolenie doskonalące dla strażaków jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP z zakresu zarządzania stresem oraz organizacji i udzielania wsparcia psychologicznego	3008	285
38.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część praktyczna)	623	22

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
39.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna)	855	35
40.	Szkolenie dla abonentów sieci radiowej UKF ochrony przeciwpożarowej (w ramach szkolenia podstawowego w zawodzie strażak)	547	17
41.	Szkolenie obsad stanowisk kierowania PSP	70	5
42.	Szkolenie z zakresu organizacji doskonalenia zawodowego, organizowania działań ratowniczych oraz dokumentowania zdarzeń dla dowódców jednostek ratowniczo-gaśniczych i dowódców zmian służbowych	617	25
43.	Szkolenie doskonalące dla dowódców zmian z zakresu zarządzania stresem oraz organizacji i udzielania wsparcia psychologicznego	601	37
44.	Szkolenie doskonalące dla strażaków jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP z zakresu zarządzania stresem oraz organizacji i udzielania wsparcia psychologicznego	3008	285
45.	Szkolenie doskonalące z zakresu działań ratownictwa chemicznego i ekologicznego (warsztaty) - pomiary	20	1
46.	Szkolenie doskonalące z zakresu ochrony radiologicznej i technik pomiaru skażeń promieniotwórczych	99	4
47.	Szkolenie doskonalące z zakresu zagrożeń powodowanych towarami i urządzeniami zawierającymi materiały wybuchowe lub mieszaniny pirotechniczne dla członków SGRCH-E	14	1
48.	Szkolenie specjalistyczne na patent stermotorzysty żeglugi śródlądowej dla strażaków PSP	16	1
49.	Szkolenie z zakresu napełniania zbiorników ciśnieniowych gazami sprężonymi	106	5
50.	Kurs specjalistyczny obsługi i eksploatacji podnośników (podestów ruchomych samojezdnych kat. I p)	22	1
51.	Szkolenie z zakresu obsługi żurawi samojezdnych, przewoźnych kat. II Ż	38	2
52.	Szkolenie z zakresu obsługi zespołów prądowórczych i urządzeń elektrycznych do 1 kV	105	3
53.	Szkolenie z zakresu obsługi zespołów prądowórczych i urządzeń elektrycznych do 1 kV - egzamin przedłużający kwalifikacje	50	1
54.	Szkolenie pt. "Prąd elektryczny a zagrożenia dla strażaków"	173	10
55.	Szkolenie z zakresu pił mechanicznych do ścinki drzew wszystkie typy kl. III	30	2
56.	Doskonalenie zawodowe SGRWN	34	1
57.	Szkolenie z zakresu organizacji łączności radiowej UKF PSP	59	2
58.	Szkolenie w komorze dymowej	1487	72
59.	Doskonalenie doskonalące dla dowódców PSP	288	10

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
60.	Szkolenie z zakresu systemu pomocy psychologicznej w PSP	59	3
61.	Szkolenie z zakresu dysponowania psychologa do działalności interwencyjnej	62	4
62.	Szkolenie z zakresu zasad udzielania wsparcia psychicznego osobom uczestniczącym w działaniach ratowniczych	231	24
63.	Szkolenie z zakresu umiejętności prowadzenia rozmowy z osobą manifestującą zachowania samobójcze	695	24
64.	Szkolenie dyżurnych stanowisk kierowania w zakresie zarządzania stresem	34	2
65.	Szkolenie w zakresie przyczyn i sposobów przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu	7	1
66.	Szkolenie dla sędziów zawodów sportowo-pożarniczych	43	1
67.	Szkolenie dla członków komisji dyscyplinarnych działających w Państwowej Straży Pożarnej oraz dla strażaków przewidzianych do pełnienia funkcji rzeczników dyscyplinarnych	97	1
68.	Szkolenie z zakresu musztry pocztów sztandarowych w PSP	59	1
Razem		32 910	1 748

Tabela 3 Szkolenia OSP

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
1.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP część I	1 820	57
2.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP część II	2 309	92
3.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP realizowane jednoetapowo	18 376	580
4.	Szkolenie z zakresu ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników OSP	11 221	388
5.	Szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP	3 200	140
6.	Szkolenie strażaków ratowników OSP z zakresu działań przeciwpowodziowych oraz ratownictwa na wodach	3 011	97
7.	Szkolenie dowódców OSP	4 124	190
8.	Szkolenie naczelników OSP	1 492	83
9.	Szkolenie komendantów gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP	37	2
10.	Uprawnienia z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy	468	26
11.	Szkolenie specjalistyczne kierowców - operatorów samochodów z drabina mechaniczną	16	5
12.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego	4	1
13.	Szkolenie z zakresu ratownictwa na wodach szybkopłynących	5	2
14.	Szkolenie z zakresu topografii oraz systemu globalnej lokalizacji satelitarnej GPS	3	1

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba absolwentów	Liczba szkoleń
15.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (kompletny)	1 872	79
16.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część praktyczna)	1 052	26
17.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna)	941	28
18.	Szkolenie doskonalące dla komendantów formacji OC ratownictwa powodziowego	47	1
19.	Szkolenie w komorze dymowej	2233	120
20.	Kurs specjalistyczny obsługi i eksploatacji podnośników (podestów ruchomych samojezdnych kat. I p)	5	w ramach szkoleń PSP
21.	Szkolenie z zakresu obsługi żurawi samojezdnych, przewoźnych kat. II Ż	4	
22.	Szkolenie z zakresu napełniania zbiorników ciśnieniowych gazami sprężonymi	5	
23.	Szkolenie z zakresu obsługi zespołów prądowców i urządzeń elektrycznych do 1 kV	21	
24.	Szkolenie pt. "Prąd elektryczny a zagrożenia dla strażaków"	10	
25.	Szkolenie z zakresu pił mechanicznych do ścinki drzew wszystkie typy kl. III	20	
Razem		52 296	1 918

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadzono: szkolenie dla abonentów sieci radiowej UKF ochrony przeciwpożarowej - 150 osób,

- Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna) - 265 osób,
- szkolenie nt. „Prąd elektryczny a zagrożenia dla strażaków” - 184 osoby,
- szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej - 557 osób,
- szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla funkcjonariuszy straży miejskiej w Częstochowie - 30 absolwentów,
- szkolenie nt. „Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowanie w razie pożaru” dla pracowników Śląskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - 37 absolwentów,
- szkolenie z zakresu OC dla członków zakładowej formacji obrony cywilnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych - 9 absolwentów,
- szkolenie specjalistyczne w zakresie transportu towarów niebezpiecznych - 30 osób.

Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie przeprowadziła:

- szkolenie doskonalące dla komendantów formacji OC ratownictwa przeciwpowodziowego (Małopolski Urząd Wojewódzki) – 109 osób,
- szkolenie doskonalące dla komendantów formacji porządkowo-ochronnych OC (Małopolski Urząd Wojewódzki) – 25 osób,
- szkolenie instruktorów OC – 27 osób,
- szkolenie instruktorów OC (Grupa Azoty Tarnów) – 11 osób,
- szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie (Grupa Azoty Tarnów) – 31 osób,
- szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie – 6 osób,
- szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie, powiecie i gminie – 8 osób.

Rezultat zrealizowanego zadania to uzyskanie kwalifikacji zawodowych oraz podnoszenie poziomu wyszkolenia ratowników oraz osób realizujących zadania związane z ochroną ludności i ratownictwem.

KG PSP, by zwiększyć liczbę i poszerzyć formy wspólnych ćwiczeń i szkoleń, w których aktywny udział biorą służby i podmioty tworzące KSRG, PRM i SPR oraz współdziałające z nimi społeczne organizacje ratownicze, we współpracy ze szkołami PSP i komendami wojewódzkimi PSP, przygotowała „Plan nadzoru dydaktycznego na rok 2014”.

W ramach współpracy z Centralnym Ośrodkiem Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie, realizowano szkolenia dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej z zakresu kontroli radiometrycznej i ochrony radiologicznej. Dzięki powyższemu współdziałaniu odbyło się 5 edycji przedmiotowych szkoleń w ramach których przeszkolono 100 strażaków ze Specjalistycznych Grup Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego działających na terenie całego kraju. Ponadto, zrealizowano również 4 szkolenia dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej z zakresu drogowego transportu materiałów niebezpiecznych, na których przeszkolono 80 strażaków.

W 2014 roku współpraca z Komendą Główną Policji, dotyczyła obszaru ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Policyjny śmigłowiec był wykorzystywany w celach edukacyjnych, do realizacji kursów szkoleniowych na tytuł ratownika wysokościowego i starszego ratownika wysokościowego kserg. W ramach współpracy między służbami przeszkolono 4 starszych ratowników wysokościowych kserg i 40 ratowników wysokościowych kserg.

Ponadto, Państwowa Straż Pożarna wspólnie z Komendą Główną Policji wypracowała wspólne stanowisko, dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie kwalifikacji zawodowych i składu załóg statków żeglugi śródlądowej. Ustalenia

dotyczyły głównie określenia wymaganego stażu (praktyki) dla funkcjonariuszy służb MSW uprawnającego do prowadzenia statków żeglugi śródlądowej o napędzie mechanicznym.

Państwowa Straż Pożarna w 2014 roku przeprowadziła cykl specjalistycznych szkoleń z zakresu ratownictwa medycznego dla strażaków i ratowników Państwowej Służby Ukrainy ds. Sytuacji Nadzwyczajnych. Na bazie dydaktycznej i infrastrukturalnej szkół Państwowej Straży Pożarnej (SA PSP w Poznaniu, SA PSP w Krakowie i CS PSP w Częstochowie) łącznie zrealizowano 10 szkoleń oraz przeszkolono 119 strażaków i ratowników z Ukrainy. Przedsięwzięcia szkoleniowe z powyższego zakresu będą kontynuowane w 2015 r.

Tabela 4 Szkolenia dla grup zawodowych spoza PSP i OSP (strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej innych niż Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicza Straż Pożarna)

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba szkoleń	Liczba absolwentów		
			Z JOP*	Z PUP	Inne
1.	Kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków PSP (wraz z egzaminem)	w ramach szkoleń PSP i OSP	4	0	4
2.	Egzamin potwierdzający posiadanie tytułu ratownika (potocznie: recertyfikacja)	w ramach szkoleń PSP i OSP	83	0	17
3.	Szkolenie z zakresu pracy w sprzęcie ODO oraz posługiwania się ratowniczym sprzętem mechanicznym i zestawami hydraulicznymi (dla policjantów z Samodzielnych Pododdziałów Antyterrorystycznych Policji)	w ramach szkoleń PSP i OSP	0	0	44
4.	Szkolenie w zakresie pracy w ubraniach gazoszczelnych i chemoodpornych dla funkcjonariuszy Policji z pododdziałów antyterrorystycznych i prewencji	3	0	0	35
5.	Szkolenie ratowników wysokościowych KSRG	w ramach szkoleń PSP i OSP	0	0	3
6.	Szkolenie młodszych ratowników wysokościowych KSRG	w ramach szkoleń PSP i OSP	1	0	2
7.	Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej	81	0	6	1 561
8.	Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej (szkolenie aktualizujące)	55	0	0	1 282
Razem		139	88	6	2 948

W 2014 r. Zakład Ochrony Ludności Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej, Państwowy Instytut Badawczy przygotował materiał pod kątem zgłoszenia Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej propozycji kanwy projektowej z tematem wpisującym się w problematykę wprowadzenia mechanizmów

współpracy między służbami i podmiotami w procesie powiadamiania i alarmowania. Opracowana tabela projektowa pn. Integracja i wsparcie procesów zarządzania informacją i optymalizacji decyzji systemu ostrzegania i alarmowania została zgłoszona w bieżącym roku przez KG PSP do Rady Naukowo - Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych na planowany w 2015 roku Konkurs NCBiR w obszarze badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa. Projekt miałby na celu opracowanie i wykonanie na potrzeby podmiotów wchodzących w skład Krajowego Systemu Wykrywania Skazań i Alarmowania narzędzia teleinformatycznego wspierającego procesy wymiany informacji pomiędzy elementami systemu, koordynacji jego działania oraz przygotowania dla organów decyzyjnych ocen i analiz eksperckich dotyczących sytuacji zagrożeń podczas katastrof naturalnych, awarii technicznych lub innych zdarzeń skutkujących skażeniami biologicznymi, chemicznymi lub promieniotwórczymi.

Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych

Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w sferze ochrony ludności i ratownictwa

Katalog zadań publicznych z dnia 28 listopada 2014 r. planowanych do zlecenia (w formie powierzenia i wsparcia) w roku 2015 został zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych, zgodnie z Zarządzeniem nr 6 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie organizacji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zlecenia zadań publicznych. Zadania te realizowane będą w 2015 r. w sferze ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa górskiego i wodnego. Będą wspierać rozwój ludzki i techniczny społecznych organizacji ratowniczych, poprzez szkolenia specjalistyczne oraz zakup sprzętu ratowniczego i transportowego. Wskazane zadania będą realizowane na podstawie umów podpisanych z organizacjami pozarządowymi.

Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze

W roku 2014 straciło moc zarządzenie Nr 46 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie powołania Rady do Spraw Ratownictwa Górskiego i Wodnego przy Ministrze Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 51). Powołana została Zarządzeniem Nr 31 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 listopada 2014 r. Rada do spraw Ratownictwa (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 56). Rada jest organem opiniodawczo-doradczym i pomocniczym Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach z zakresu nadzoru nad ratownictwem górskim i wodnym oraz w sprawach związanych z działaniami ratowniczymi prowadzonymi przez ochotnicze straże pożarne w ramach ochrony przeciwpożarowej. Powołanie Rady usprawnia między innymi przepływ informacji pomiędzy ochotniczymi podmiotami ratowniczymi.

Związek OSP RP podjął inicjatywy mające na celu rozwiązanie problemów prawnych związanych z uzyskiwaniem przez członków OSP uprawnień do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi, ubezpieczeń społecznych (w KRUS i ZUS) członków OSP będących rolnikami a świadczących usługi dla OSP na podstawie umów - zleceń podpisanych z urzędami gmin oraz dodatków do emerytur dla członków OSP.

Strażacy ochotnicy podjęli również inicjatywę przygotowania obywatelskiego projektu zmiany ustawy o ochronie przeciwpożarowej w sprawie uprawnień do zasiłku chorobowego oraz zasiłku rehabilitacyjnego dla poszkodowanych w akcjach strażaków ochotniczych straży pożarnych, gdy nie przysługuje im zasiłek chorobowy z innego tytułu, np. zatrudnienia. W dniu 16 grudnia 2014 r. strażacy OSP wręczyli Ministrowi Spraw Wewnętrznych ponad 100 tysięcy podpisów pod przygotowanym projektem dotyczącym zmian w świadczeniach dla strażaków-ochotników. Projekt zmian w ustawie o ochronie przeciwpożarowej, którym zajmie się poselski zespół strażaków, przygotował Komitet Inicjatywy Ustawodawczej, w skład którego wchodzi przedstawiciele 22 różnych jednostek OSP. Proponowane

rozwiązania zakładają, że w razie wypadku podczas akcji lub ćwiczeń strażacy ochotnicy otrzymają świadczenia związane z niezdolnością do pracy.

Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych

W dniach 16-17 października 2014 r. w Arłamowie (woj. podkarpackie) odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Naukowo - Szkoleniowa pt. „Specjalizacje w działaniach ratowniczych, medycznych i systemach wsparcia”. Głównym celem konferencji była wymiana doświadczeń oraz ukazanie perspektyw rozwoju współdziałania, podmiotów i instytucji w obszarze bezpieczeństwa, a w szczególności w zapewnieniu skutecznej pomocy osobom w stanach zagrożenia życia i zdrowia. Głównymi tematami prelekcji były: koordynacja i organizacja działań ratowniczych, medycyna ratunkowa, ratownictwo specjalistyczne, naukowe wsparcie, komunikacja we współdziałaniu. W drugim dniu konferencji odbyły się ćwiczenia. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć pokazy współdziałania służb. Strażacy ochotniczych straży pożarnych i Państwowej Straży Pożarnej wraz ratownikami medycznymi, policjantami, strażnikami granicznymi, ratownikami wodnymi oraz ratownikami Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża zaprezentowali m.in. działania ratownictwa medycznego, wodno-nurkowe, poszukiwawcze, wysokościowe i chemiczno-ekologiczne.

W roku 2014 strażacy OSP brali udział w całym kraju w wielu szkoleniach, ćwiczeniach, warsztatach i innych formach nabywania i utrwalania wiedzy oraz umiejętności praktycznych.

Odbyło się również szkolenie pletwonurków KDP/CMAS (P1). Zakres szkolenia obejmuje wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające prawidłowe użytkowanie sprzętu nurkowego oraz bezpieczne nurkowanie na głębokościach do 20-tu metrów z pełnoletnim pletwonurkiem o takich samych kwalifikacjach. Zrealizowano 2 turnusy szkolenia, w każdym turnusie uczestniczyło po 24 osoby.

Strażacy OSP biorą udział i nabywają kwalifikacje w ramach szkoleń realizowanych w ramach „System szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”. Szkolenia są realizowane przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, która również przygotowuje ewentualne nowelizacje dokumentu.

Związek OSP RP mimo zmiany przepisów, które uniemożliwiły wykonywanie zadań związanych z ratownictwem wodnym nie zaprzestał szkoleń w zakresie ratownictwa wodnego i powodziowego. Prowadzi również szkolenia dla członków OSP w wyniku, których mogą oni nabyć cywilne uprawnienia pletwonurków, które są doskonałym punktem wyjścia do ubiegania się w przyszłości o uprawnienia nurków MSW. Strażacy OSP sami korzystają również z zewnętrznych szkoleń organizowanych przez uprawnione podmioty do nabywania kwalifikacji w niniejszym zakresie i podnoszenia tym samym swoich kwalifikacji. Związek OSP RP prowadzi również co roku monitoring potrzeb w zakresie zakupu sprzętu do ratownictwa wodnego np. w roku 2014 zakupiono z dofinansowaniem 5 łodzi motorowych z silnikiem oraz 5 łodzi ratowniczych z wiosłami szalupowymi. W ramach SYSTEMU OSP prowadzony jest monitoring wyszkolenia i posiadanego sprzętu w przedmiotowym rodzaju

ratownictwa. Przy ZG ZOSP RP działa komisja ratownicza, która zajmuje się m.in. tematami związanymi z ratownictwem wodnym realizowanym przez OSP.

Co roku ZG ZOSP RP jest organizatorem Mistrzostw Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym. W roku 2014 rywalizacja przebiegała w 7 konkurencjach podstawowych, takich jak budowa wału przeciwpowodziowego, rzuty ratownicze kołem i rzutką, ratowanie zagrożonego przez powódź przy użyciu łodzi motorowej, ratowanie tonącego przy użyciu łodzi wiosłowej i spektakularny slalom łodzi motorowych. Dodatkowo, jak w każdej edycji zawodów, strażacy ochotnicy rywalizowali także o tytuł najlepszej załogi w konkurencji specjalnej Water Fighters przygotowywanej przez Partnera Strategicznego Mistrzostw.

W Mistrzostwach Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym uczestniczyły w 2014 r. 45 załogi reprezentujące OSP, specjalizujące się w ratownictwie wodnym i powodziowym, dysponujące własnym sprzętem pływającym. Jest to doskonała okazja dla strażaków-ratowników ochotników nie tylko do sprawdzenia swoich umiejętności w ostrej rywalizacji, ale także forma intensywnego treningu i możliwość wymiany doświadczeń z kolegami i koleżankami z zawodnikami innych załóg.

Jednocześnie, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP zawnioskował o przygotowanie projektu nowelizacji *ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych* w zakresie umożliwienia wykorzystania istniejącego potencjału OSP do realizacji działań w zakresie ratownictwa wodnego przez strażaków ratowników OSP.

Polski Czerwony Krzyż prowadzi szkolenia dla Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża w zakresie technik i metod prowadzenia działań ratowniczych podczas wypadków z uwzględnieniem specyfiki zdarzeń komunikacyjnych z udziałem środków transportu zbiorowego, prac na terenie gruzowiskowym oraz technik i metod prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych w terenie otwartym. W 2014 roku zrealizowano cykl szkoleń, w których łącznie wzięło udział 152 członków Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża. W szkoleniach brali również udział - w charakterze wykładowców, instruktorów oraz uczestników - członkowie ochotniczych straży pożarnych i strażaków Państwowej Straży Pożarnej, przedstawiciele Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz policjanci i strażnicy graniczni.

Członkowie Grup Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża, uczestniczą również w szkoleniach organizowanych przez uprawnione podmioty zewnętrzne, nabywając uprawnienia z zakresu ratownictwa medycznego, w tym podczas wypadków masowych, ratownictwa wodnego, ratownictwa wysokościowego oraz innych rodzajów ratownictwa, podnosząc swoje umiejętności i kwalifikacje do działań na rzecz ochrony ludności i ratownictwa w czasie klęsk żywiołowych, katastrof naturalnych i o charakterze budowlanym, itp.

Co roku, Polski Czerwony Krzyż jest uczestnikiem ćwiczeń i manewrów organizowanych przez Państwową Straż Pożarną. W 2014 roku Polski Czerwony Krzyż jako jedyna społeczna

organizacja ratownicza brał udział w największych od 40 lat ćwiczeniach ratowniczych służb podległych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych PIONEX 2014.”

Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego, w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej współpracowała w zakresie szkolenia oraz działalności ratowniczej na wodzie z Legionowskim Wodnym Ochotniczym Pogotowie Ratunkowym. Dzięki temu podniesiono efektywności działań operacyjnych, w tym ratowniczych i gaśniczych. Jest to zadanie realizowane corocznie.

Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy.

W 2014 r. Minister Spraw Wewnętrznych zlecił 7 zadań publicznych społecznym organizacjom ratowniczym w sferze ochrony przeciwpożarowej (1 zadanie) oraz ratownictwa wodnego (3 zadania) i ratownictwa górskiego (3 zadania).

1. Zadanie publiczne pn. *Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych* realizowane było przez ZOSP RP. Kwota dotacji w wysokości 32.500.000 zł została wydatkowana na działania i profilaktykę na rzecz ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami. W szczególności ochotniczym strażom pożarnym udzielono pomocy w:

- wyposażeniu w sprzęt,
- zaopatrzeniu w mundury strażackie,
- szkoleniu i zawodach sportowo-pożarniczych (przeszkolono 613 osób w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a poprzez zawody sportowo-pożarnicze przeszkolono 9.852 osób),
- organizowaniu obozów szkoleniowych dla młodzieżowych drużyn pożarniczych dla 3.976 osób (podczas obozów szkoleniowych krzewione jest bezpieczeństwo pożarowe i kultura fizyczna),
- profilaktyce przeciwpożarowej (profilaktyka realizowana jest głównie poprzez turnieje wiedzy pożarniczej, 1555 uczestników sprawdziło swoją wiedzę z zakresu bezpieczeństwa pożarowego),

- udzielaniu pomocy finansowej w budowie i remontach remiz strażackich-dofinansowano 261 jednostek ochotniczych straży pożarnych, co znacznie poprawiło stan techniczny bazy OSP.

Ponadto, dofinansowano zakup 128 samochodów pożarniczych, 28 szt. zestawów ratownictwa technicznego oraz 60 szt. motopomp.

2. Na realizację zadania publicznego pn. *Organizacja i prowadzenie szkolenia ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego w 2014 r.* Minister Spraw Wewnętrznych przeznaczył środki finansowe w wysokości 67.390 zł. Zadanie to zostało zrealizowane przez 3 podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, spełniających wymagania, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010, Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.) i wyłonione w trybie otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu ratownictwa wodnego w 2014 roku. W ramach ww. zadania publicznego przeszkolono 120 osób, z których 95 ukończyło szkolenie z pozytywnym wynikiem egzaminu i otrzymało zaświadczenie o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 2012 r. *w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym* (Dz.U. poz.747).

3. Na realizację zadań publicznych z zakresu ratownictwa górskiego, Minister Spraw Wewnętrznych przeznaczył łączną kwotę w wysokości 18.607.881 zł.

Z Górskim Ochotniczym Pogotowiem ratunkowym zawarto umowę na realizację zadania publicznego *w zakresie ratownictwa górskiego na terenie Polski Południowej* oraz zawarto dwie umowy z Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym na:

- *wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa górskiego określonych w ustawie o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich na terenie Tatr oraz Pasma Spisko-Gubałowskiego, w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach poprzez utrzymanie gotowości kadry ratowników górskich, utrzymanie obsługi administracyjnej i opracowywanie komunikatów lawinowych;*
- *utrzymanie gotowości operacyjnej śmigłowca ratowniczego będącego w dyspozycji TOPR oraz wykonywanie z jego użyciem ratownictwa górskiego na obszarze Tatr, Pasma Spisko – Gubałowskiego oraz na wezwanie innych służb w szczególności na obszarach górskich południowej Małopolski.*

Środki z dotacji przekazane organizacjom umożliwiły pokrycie kosztów:

- utrzymania gotowości ratowniczej (tj. utrzymania kadry ratowników górskich, utrzymania obiektów i ich wyposażenia, utrzymania środków transportu),
- prowadzenia działań ratowniczych na terenach górskich,
- organizowania i prowadzenia szkoleń ratowników górskich oraz psów ratowniczych,
- opracowania i udostępnienia komunikatu lawinowego,

- prowadzenia dokumentacji wypadków,
- obowiązkowego ubezpieczenia śmigłowca Sokół oraz utrzymania zaplecza dla śmigłowca i załogi, tj. bazy przy ul. Kamieniec 10 w Zakopanem,
- wykonania 95% remontu śmigłowca ratowniczego Sokół (zakończenie w 2015 r.).

Ze środków dotacji sfinansowano również obsługę zleconych zadań.

Ponadto, wyposażono 100 ratowników górskich w ekwipunek osobisty oraz 90 w sprzęt skitourowy. Zakupiono drobny sprzęt i ekwipunek ratowniczy dla 61 ratowników górskich oraz 21 kombinezonów specjalistycznych do działań z pokładu śmigłowca ratowniczego.

W ramach wydatków majątkowych zakupiono dwa samochody terenowe, dwie sztuki noszy ratowniczych KONG LECCO 870 wraz z osprzętem oraz sprzęt do łączności radiowej.

W sezonie zimowym, na bieżąco prowadzono badania zagrożeń lawinowych i prognozowano stopnie zagrożenia lawinowego przekazując te informacje parkom narodowym, organom administracji samorządowej i opinii publicznej.

W 2014 r. podmioty uprawnione do ratownictwa górskiego w ramach zleconych zadań zapewniały gotowość ratowniczą z zakresu ratownictwa górskiego na terenie Polski południowej, gwarantując świadczenia z zakresu ratownictwa górskiego 24 godziny na dobę. Utrzymywana była gotowość: do podjęcia działań przez ratowników górskich, sprzętu oraz stacji i punktów ratunkowych. Zapewniano bezpieczeństwo osobom przebywającym w górach poprzez niesienie pomocy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Prowadzono działania w zakresie ratownictwa górskiego przez cały rok, szczególnie w okresach nasilonego ruchu turystycznego. W trakcie remontu śmigłowca ratowniczego Sokół działania ratownicze w rejonie gór wspierane były przez śmigłowiec policyjny wraz z załogą.

W 2014 r. podmioty uprawnione do ratownictwa górskiego podjęły 1900 działań ratowniczych na terenie gór (w tym wypraw ratunkowych: 171- TOPR i 340 GOPR, akcji ratunkowych: 279 – TOPR i 774 – GOPR oraz innych interwencji: 22 – TOPR oraz 314 GOPR).

GOPR ze środków z dotacji zatrudniał do realizacji zadania 102 ratowników górskich na 99,5 etatach. Zadanie realizowane było też przez 863 ochotników posiadających uprawnienia ratownicze lub instruktorskie w zakresie ratownictwa górskiego oraz specjalistyczną wiedzę z zakresu technik ratownictwa górskiego i topografii oraz 212 ochotników kandydatów na ratowników. Przeprowadzono 26 szkoleń centralnych, w których przeszkolono 415 ratowników dla uzyskania kwalifikacji starszego ratownika górskiego i instruktora ratownictwa górskiego.

TOPR ze środków dotacji zatrudniał do realizacji zadania średnio miesięcznie 35 ratowników górskich, w formie umowy o pracę. Ponadto w realizacji zadania brało udział 146 ratowników górskich, którzy społecznie przepracowali 27 088 osobogodzin. W celu utrzymania należytej sprawności ratowników, przeprowadzono wewnętrzne szkolenia i treningi. Łączna liczba osobogodzin szkoleniowych wyniosła 17 158.

Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.

SGSP w konsorcjum z Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej – PIB, Politechniką Warszawską, Szkołami Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej oraz Thermolab s.c. realizuje zadanie: „Opracowanie innowacyjnego systemu stanowisk do badań ochron osobistych” w ramach umowy nr DOBR/0011/R/ID1/2013/03 z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o wykonanie i finansowanie projektu realizowanego na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa. Prace rozwojowe zmierzające do osiągnięcia VIII poziomu gotowości technologii powinny być wykonane do 07 czerwca 2016 r.

Planowanym podstawowym efektem końcowym będzie wykonanie pięciu nowatorskich stanowisk badawczych do ponadnormatywnych badań próbek oraz materiałów wykorzystywanych w produkcji ochron osobistych:

- stanowisko do badania oddziaływań dynamicznych i cieplnych na struktury ochron osobistych,
- stanowisko do badania oddziaływań statycznych i cieplnych na struktury ochron osobistych,
- stanowisko do badania próbek poddanych oddziaływaniu promieniowania cieplnego,
- stanowisko do badania próbek poddanych oddziaływaniu płomienia,
- stanowisko do badania próbek będących w kontakcie z ciałami o podwyższonej temperaturze.

PRACTICE to międzynarodowy projekt dotyczący bezpieczeństwa, w skład którego wchodziło 23 partnerów europejskich m.in. uczelnie wyższe (w tym Szkoła Główna Służby Pożarniczej), służby i straże oraz konsorcja technologiczne. W ramach tego projektu SGSP realizowała zadanie *Przygotowanie i zabezpieczenie przed chemicznymi, biologicznymi, radioaktywnym oraz nuklearnymi (CBRN) atakami terrorystycznymi za pomocą zintegrowanych koncepcji i sprzętu*. Projekt był realizowany w ramach Umowy Grantowej UE nr 261728, 7 Programie Ramowym w zakresie badań i rozwoju technologicznego UE – Podprogram Współpraca-Bezpieczeństwo. Był współfinansowany przez MNiSW i został zakończony 31 października 2014 r.

Celem projektu była poprawa przygotowania krajów UE oraz stowarzyszonych do przeciwdziałania atakom terrorystycznym z użyciem broni CBRN. W ramach Projektu powstał zestaw najlepszych dostępnych narzędzi, metodologii oraz scenariuszy wykorzystywanych do zarządzania akcjami antyterrorystycznymi, które będą łatwe do adaptacji w różnych krajach oraz warunkach politycznych i kulturowych.

Zakres projektu obejmował:

- zbiór i weryfikację dostępnej wiedzy na temat przebiegu wydarzeń (scenariusze, analiza prawdziwych wydarzeń i ćwiczeń),

- wskazanie luk w obecnym systemie reagowania, rekomendacje oraz integrację najlepszych zestawów sprzętu, procedur i metod (toolbox),
- stworzenie wzorów i zestawów do informowania społeczeństwa, wspierania decyzji, szkoleń oraz ćwiczeń.

Szczególną uwagę poświęcono na zrozumienie aspektów społecznych i psychologicznych związanych ze zdarzeniami CBRN. Prace objęły:

- stworzenie wzoru scenariuszy oraz ich wymagań,
- wybór i opis kluczowych parametrów i zmiennych charakteryzujących zdarzenia CBRN, które są niezbędne do zabezpieczenia, przygotowywania się oraz reagowania na dane zdarzenie,
- zdefiniowanie i przeprowadzenie badania funkcji operacyjnych CBRN wśród lokalnych, narodowych i międzynarodowych politycznych i niepolitycznych organizacji oraz firm w Europie,
- 3 międzynarodowe ćwiczenia poligonowe o charakterze integracyjnym i walidacyjnym zorganizowane w Wielkiej Brytanii, Szwecji i Polsce; ćwiczenia miały zbadać różne aspekty i funkcje wypracowanego zestawu narzędzi, sprzętu i zestawów treningowych w środowisku rzeczywistym, w trzech różnych krajach.

Projekt EDEN, realizowany w ramach 7 Programu Ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego UE, pn. *Testy i demonstracje CBRN determinowane potrzebami uczestników procesu zarządzania kryzysowego* opiera się na Umowie Grantowej UE nr 313037, 7 Programie Ramowym UE – Bezpieczeństwo, jest współfinansowany przez MNiSW. Zadanie jest w trakcie realizacji, planowany termin zakończenia to 30 wrzesień 2016 r.

Projekt EDEN pozwoli polepszyć zdolność reagowania (odporność państw) na zagrożenia CBRN poprzez dostosowanie i integrację systemów oraz narzędzi opracowanych w ramach wcześniejszych prac badawczo-rozwojowych, ich ocenę i udoskonalenie pod względem naukowym i technicznym. Założeniem projektu EDEN jest zapewnienie zainteresowanym podmiotom dostępu do zestawu certyfikowanych, interoperacyjnych aplikacji („EDEN Store” – Toolbox of Toolboxes), charakteryzujących się innowacyjnymi, niedostępnymi dzisiaj funkcjonalnościami i przystępną ceną. Udostępnienie „EDEN Store” użytkownikom podczas demonstracji i ćwiczeń pozwala na bieżąco wyciągać wnioski i ulepszać aplikacje w trakcie projektu. Zdecydowaną zaletą koncepcji EDEN jest zastosowanie integracji na poziomie aplikacji. Oznacza to, że wszystkie kraje i użytkownicy, niezależnie od stopnia ich obecnych możliwości, zyskają bezpośrednie korzyści poprzez poprawę interoperacyjności. „EDEN Store” umożliwi wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy użytkownikami z różnych państw, co jest bardzo istotne podczas zarządzania w razie wystąpienia zagrożenia w rejonie transgranicznym, a także w miarę upływu czasu pozwoli na wypracowanie wspólnych rozwiązań na szczeblu europejskim. Walidacja „EDEN Store” będzie przeprowadzona w czasie trzech tematycznych demonstracji dla użytkowników końcowych (przemysł spożywczy, chemiczny i elektrownie nuklearne) obejmujących jednoczesne wystąpienie wielu zagrożeń CBRN, kolejne fazy cyklu zarządzania kryzysowego, etapy odpowiedzi na

zagrożenia oraz działania przeprowadzane przez różne służby zaangażowane w reagowanie na zdarzenie.

W skład konsorcjum EDEN wchodzi przedstawiciele użytkowników końcowych, podmioty dostarczające integrowane w ramach projektu systemy i rozwiązania, a także małe i średnie przedsiębiorstwa opracowujące na potrzeby projektu innowacyjne rozwiązania oraz ośrodki badawczo-rozwojowe. Projekt EDEN ma zapewnić ekonomicznie przystępne rozwiązania wspomagające reagowanie na zagrożenia CBRN oraz lepszą integrację systemów podczas działań rzeczywistych, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa obywateli Polski i całej Unii Europejskiej. W trakcie projektu, a także po jego zakończeniu polscy partnerzy realizujący projekt oraz użytkownicy (przedstawiciele służb odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe i ratownictwo) będą mogli wykorzystywać technologie i narzędzia dostarczone lub opracowane na potrzeby „EDEN Store” przez partnerów zagranicznych.

Projekt GECCO pn. *Geoinformacja przestrzenna na potrzeby zarządzania kryzysowego i koordynacji działań* realizowany jest przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej (*Koordinator Projektu*), Centrum Badań Kosmicznych PAN, ASTRI Polska, SIGMA Games oraz GEOSYSTEMS. Projekt jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie to 29 lutego 2016 r. Projekt finansowany jest przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) w ramach programu PECS (*ang. Plan for European Cooperating States*). Zaplanowanym efektem realizacji tego zadania będzie stworzenie narzędzia analityczno-informacyjnego umożliwiającego wykorzystanie potencjału zintegrowanego środowiska informacyjnego na potrzeby wsparcia zarządzania kryzysowego (szczególnie fazy reagowania) i ochrony ludności. Narzędzie dedykowane jest podmiotom zaangażowanym w proces zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w Polsce (na rzecz wsparcia informacyjnego decydentów) oraz społeczeństwu (na rzecz podnoszenia świadomości społecznej nt. zagrożeń, radzenia sobie z nimi oraz *świadomości sytuacyjnej* w przypadku ich wystąpienia).

Zadanie obejmuje m.in.

- stworzenie i rozwój internetowego Portalu Profesjonalnego i Portalu Publicznego,
- identyfikację, zdefiniowanie i określenie wymagań funkcjonalności środowiska geoinformacyjnego na potrzeby zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, analizę funkcjonalności w zakresie ich wykonalności, racjonalności i możliwości implementacji odbywać się będzie w oparciu o szereg przyjętych kryteriów m.in. dostępności i jakości informacji możliwej do pozyskania, itp.,
- zaprojektowanie, przygotowanie i adaptacja pakietu,
- weryfikację i ocenę użyteczności produktów informacyjnych zintegrowanego środowiska informacyjnego na bazie próby badawczej respondentów tj. decydentów reprezentujących podmioty zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, a także reprezentatywnej grupy społecznej,
- badanie użyteczności i jakości produktów informacyjnych podczas sytuacji kryzysowych w Polsce – badania winny być przeprowadzone w ramach testów narzędzi informacyjnych przystosowanych do potrzeb Centrum Informacji Kryzysowej (CIK),

- badanie możliwości integracji systemu ALICE z pozostałymi produktami informacyjnymi,
- stworzenie narzędzia badawczego na potrzeby analizy efektywności wykorzystania aplikacji przeznaczonych na urządzenia mobilne (w tym telefony komórkowe), działających w ramach zintegrowanego środowiska informacyjnego na potrzeby zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.
- przebadanie możliwości wykorzystania narzędzi informacyjnych przystosowanych do potrzeb Centrum Informacji Kryzysowej działających w zintegrowanym środowisku informacyjnym (przeznaczonych dla odbiorców/podmiotów profesjonalnych i społeczeństwa, w tym z wykorzystaniem komponentu mobilnego) na potrzeby zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

W 2014 roku Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy kontynuowało we współpracy ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej, Akademią Obrony Narodowej, Politechniką Warszawską oraz firmą Medcore Sp. z o.o., realizację projektu badawczego pn. *Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP*. Projekt finansowany jest przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (Numer umowy projektu: DOBR/0077/R/ID3/2013). Niniejsze badania koncentrują się wokół opracowania metodyki oceny ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowej, w tym zniszczenia lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej, dostosowanej do wymagań dokumentów planistycznych i programowych opracowywanych na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego. W minionym roku rozpoczęto realizację II etapu prac rozwojowych (VII PGT). Zakończenie projektu planowane jest na lipiec 2015 r. W ramach projektu wytworzony zostanie prototyp narzędzia informatycznego wspierającego pracę w ramach analizy ryzyka w oparciu o dokumentację techniczną powstałą w toku prac projektowych.

Kolejny projekt badawczy realizowany przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy we współpracy ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej, Uczelnią Techniczno-Handlową im. H. Chodkowskiej, ITTI Sp. z o.o. oraz ASSECO Poland S.A to *Zaawansowane technologie teleinformatyczne wspomagające projektowanie systemu ratowniczego na poziomach: gmina, powiat, województwo* (Nr umowy projektu: DOBR/015/R/ID1/2012/03).

W grudniu 2014 r. zakończony został I etap prac badawczych, zaś w trakcie realizacji jest etap II. W ramach realizowanych zadań przeprowadzono analizę podstaw prawnych oraz poznawczo-metodologicznych z zakresu systemów ratowniczych, jak również zidentyfikowano wymagania użytkowników końcowych oprogramowania PSR oraz standardów udzielania pierwszej pomocy ratowniczej. Ponadto opracowano ogólne założenia dla PSR oraz opracowano programowe narzędzia wspierające badania istniejących baz danych. Jednym z zadań było opracowanie mobilnej aplikacji zwiększania świadomości społeczeństwa odnośnie zasad bezpiecznego zachowania się w czasie wystąpienia zagrożeń. W toku realizacji projektu przeprowadzono również analizę i opracowano metody oraz modele oceny zagrożeń i ryzyka wraz z metodą generowania map. Badania objęły też analizę

i opracowanie metod oraz standardów udzielania pierwszej pomocy ratowniczej. Ponadto opracowano i wykonano model laboratoryjny aplikacji PSR oraz przygotowano metodyczne i merytoryczne szkolenia e-learningowe/konspekty dla użytkowników końcowych i administratorów systemu.

Aktualnie w trakcie realizacji jest II etap prac rozwojowych w ramach którego realizowane są zadania dotyczące wykonania edukacyjnej aplikacji mobilnej, projektowania i wykonania oprogramowania aplikacji PSR oraz wykonania kursu e-learningowego. Ponadto przewiduje się organizację i opracowanie planu testów, jak również ich przeprowadzenie, a także opracowanie raportu z wyników testów oraz przedstawienie wniosków i rekomendacji.

Zakończenie tych zadań planowane jest na grudzień 2015 r. Efektem końcowym realizacji projektu będzie przygotowanie innowacyjnego oprogramowania do projektowania systemu ratowniczego.

Zintegrowany system budowy planów zarządzania kryzysowego w oparciu o nowoczesne technologie informatyczne to projekt badawczy realizowany przez konsorcjum naukowo-przemysłowe w składzie: Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy, Akademia Obrony Narodowej, ASSECO Poland S.A., Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (Nr DOBR/0016/R/ID2/2012/03) zaplanowany jest do realizacji na lata 2012-2015. W 2014 r. realizowano II etap prac rozwojowych (VIII PGT), zakończenie prac planowane jest na sierpień 2015 r.

Efekty projektu skierowane są do organów administracji publicznej odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe w Polsce. W wyniku realizacji projektu powstanie narzędzie informatyczne służące do tworzenia Planów Zarządzania Kryzysowego na szczeblu gmin, powiatów i województw, umożliwiające także współpracę pomiędzy komórkami zarządzania kryzysowego różnych szczebli administracji. Po zakończeniu realizacji pierwszego etapu projektu – badań naukowych, w roku 2014 trwały prace rozwojowe, w tym m.in.:

- opracowanie projektu technicznego oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego,
- opracowanie demonstratora oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego wraz z systemem (bazą danych) umożliwiającym gromadzenie informacji,
- testowanie wewnętrzne demonstratora i formułowanie wniosków.

Przeprowadzone prace i testy potwierdziły prawidłowość przyjętych w fazie projektowej założeń oraz prawidłowość działania aplikacji. Opracowano także katalog zmian i zaleceń mających na celu podniesienie funkcjonalności oprogramowania.

W roku 2015 zaplanowano przeprowadzenie testów zewnętrznych u potencjalnych użytkowników aplikacji oraz wdrożenie płynących z tych testów zaleceń i wniosków oraz opracowanie dokumentacji użytkownika wraz z przygotowaniem kursu e-learningowego na potrzeby szkolenia z obsługi oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego.

Od kwietnia 2014 r. Zespół Zakładu Ochrony Ludności w Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej, Państwowym Instytucie Badawczym jako jeden z dziesięciu konsorcjantów realizuje międzynarodowy projekt badawczy *Emergency Management in Social Media Generation*. Projekt finansowany jest z 7 Programu Ramowego Unii Europejskiej dla badań rozwoju technologicznego i demonstracji „Praca naukowa finansowana ze środków finansowych na naukę w latach 2014-2017 przyznanych na realizację projektu międzynarodowego współfinansowanego” (Numer umowy projektu: 608352). Celem Projektu EmerGent jest zrozumienie pozytywnego oraz negatywnego wpływu mediów społecznościowych na poczucie bezpieczeństwa ludzi przed, w trakcie i po wystąpieniu zdarzenia niebezpiecznego lub sytuacji kryzysowej. W ramach projektu EmerGent powstanie system informatyczny, który zgromadzi informacje, umożliwi ich selekcję oraz przekaz pomiędzy systemem a aplikacjami społecznościowymi oraz systemami informatycznymi służb ratowniczych i zarządzania kryzysowego. Pozwoli więc na efektywną komunikację pomiędzy poszczególnymi użytkownikami tj. służbami ratowniczymi i instytucjami zarządzania kryzysowego oraz obywatelami. Kolejnym planowanym efektem końcowym Projektu jest opracowanie wytycznych dotyczących wykorzystania mediów społecznościowych w stanach zagrożeń zarówno dla służb ratowniczych i instytucji zarządzania kryzysowego, jak i opinii publicznej.

W 2014 r. poszczególni konsorcjanci, w tym CNBOP-PIB prowadzili badania związane m.in. z określeniem potencjału użycia mediów społecznościowych w zarządzaniu kryzysowym oraz wskazaniem wymagań funkcjonalnych dla projektowanego systemu. W chwili obecnej media społecznościowe są w niewielkim stopniu wykorzystywane przez polskie służby ratownicze i instytucje zarządzania kryzysowego na rzecz realizacji statutowych zadań. Niemniej jednak, wyniki badań mogą przysporzyć się do refleksji nad możliwością ich użycia w przyszłości np. w ramach alarmowania i ostrzegania ludności o zagrożeniach czy też informowania o sposobach zachowania się w przypadku wystąpienia zagrożeń.

Centralna Szkoła PSP w Częstochowie realizuje zadania przypisane Szkole w ramach umowy konsorcjum nr DOB-BIO6/01/26/2014 zawartej w dniu 23 grudnia 2014 r. w sprawie projektu realizowanego na rzecz bezpieczeństwa i obronności Państwa w ramach konkursu nr 6/2014 pt.: „Innowacyjny hełm strażacki zintegrowany z obserwacyjnym systemem termowizyjnym i systemem umożliwiającym monitorowanie funkcji życiowych strażaka-ratownika oraz wyjściem do transmisji obrazów i danych do urzędów zewnętrznych”. Projekt badawczy został wyłoniony w konkursie nr 6/2014 z obszaru bezpieczeństwa i obronności państwa. Zadanie to realizowane jest we współpracy z Wojskową Akademię Techniczną oraz Maskpol. W 2014 r. zrealizowano 5 % całego zadania, jednak termin zakończenia planowany jest na grudzień 2017 r.

Uzyskany efekt realizowanego zadania to:

- opracowanie projektu koncepcyjno-funkcjonalnego hełmu strażackiego zintegrowanego z kamerą termowizyjną i systemem monitorowania funkcji życiowych strażaka ratownika,

- opracowanie scenariuszy użycia hełmu strażackiego zintegrowanego z kamerą termowizyjną i systemem monitorowania funkcji życiowych strażaka ratownika przez jednostki ratowniczo-gaśnicze,
- opracowanie stanowisk do wykonywania badań w warunkach całkowitego zaciemnienia i zadymienia z możliwością prowadzenia poszukiwań osób z użyciem zintegrowanego hełmu strażackiego,
- przeprowadzenie badań zintegrowanego modelu hełmu strażackiego w warunkach zbliżonych do rzeczywistych i operacyjnych,
- opracowanie metodyki szkolenia funkcjonariuszy PSP, funkcjonariuszy wojskowej ochrony przeciwpożarowej oraz strażaków-ratowników OSP z użyciem hełmu strażackiego zintegrowanego z obserwacyjną kamerą termowizyjną,
- badanie użytkowe hełmu strażackiego zintegrowanego z obserwacyjną kamerą termowizyjną i czujnikami monitorowania życia przez wyznaczonych strażaków-ratowników z PSP lub OSP na stanowiskach w CS PSP,
- przeprowadzenie badań prototypów hełmów zintegrowanych z obserwacyjną kamerą termowizyjną i czujnikami monitorowania funkcji życiowych strażaka-ratownika w warunkach rzeczywistych.

W ramach zadania – zapewnienie jednolitej cyfrowej łączności radiowej dla służb i podmiotów ratowniczych, Komenda Główna Policji wybudowała infrastrukturę cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA na 0,093% powierzchni kraju (obszar m. Łodzi). W trakcie realizacji jest budowa (modernizacja) infrastruktury cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA na obszarze 0,366% powierzchni kraju (miasta: Warszawa, Karków, Szczecin) – w trakcie realizacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla projektu pn. Integracja środków łączności, prowadzonego przez CPI (MAC) w ramach SIPR.

Budowany jest na obszarze kraju technologicznie jednolity cyfrowo system łączności radiowej, w oparciu o standard ETSI TETRA z wykorzystaniem sieci szkieletowej ogólnokrajowej sieci teleinformatycznej OST – 112, umożliwiającej wdrożenie jednolitej cyfrowej łączności radiowej dla służb i podmiotów ratowniczych. Dla obecnie planowanego przez Policję zakresu realizacji zadania, obejmującego obszary miast: Warszawa, Karków, Szczecin termin zakończenia – do końca 2015 r. Na obecnym etapie realizacji zadania, wybudowana infrastruktura systemu na obszarze m. Łodzi umożliwi włączenie do systemu abonentów służb i podmiotów ratowniczych.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2

1. Wśród trudności w wykonaniu zadań wpisujących się w realizację Celu 2 GOPR wskazał brak środków na zadania inwestycyjne, szczególnie na remonty i modernizację stacji ratunkowych. Niektóre obiekty GOPR eksploatowane są od ponad 30 lat i wymagają pilnych remontów i modernizacji w celu doprowadzenia ich do obowiązujących obecnie standardów, tak pod względem ratowniczych, jak i socjalnym.

W 2014 roku Minister Spraw Wewnętrznych przeanalizował zgłaszany przez GOPR problem wynagrodzeń ratowników górskich i podjął decyzję o wzroście wydatków w ramach dotacji

na wynagrodzenia ratowników górskich. Zmiany te zostały uwzględnione w umowach podpisanych na realizację zadań publicznych w 2015 r. Zwrócić jednak należy przy tym uwagę, że niezasadnym byłoby, by wynagrodzenia ratowników górskich finansowane w ramach dotacji celowych z budżetu państwa przewyższały uposażenia funkcjonariuszy służb państwowych w podziale bojowym. Konieczne jest również obiektywne wystandaryzowanie poziomu zabezpieczenia podmiotów uprawnionych do ratownictwa górskiego w zakresie środków transportu, lokalizacji baz ratowniczych oraz ich wyposażenia, co umożliwi bardziej ekonomiczne wykorzystywanie środków z budżetu państwa.

2. GOPR zgłosił problem nie wywiązywania się przez niektóre parki narodowe z przepisów *ustaw z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich* (Dz.U. Nr 208 poz. 1241 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 poz. 627 j.t. z późn. zm.) dotyczące przekazywania 15% wpływów z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego. GOPR poinformował, iż będzie domagać się egzekucji powyższych zobowiązań na drodze sądowej.

Wskazać należy, iż dochodzenie należności, jakie prawnie przysługują podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego od podmiotów zobowiązanych do ich ponoszenia jest uprawnieniem i jednocześnie obowiązkiem organów reprezentujących podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego (zarządy GOPR i TOPR). Obowiązujące przepisy przewidują stosowne narzędzia, które umożliwiają dochodzenie tych należności.

3. TOPR wskazał na 2-miesięczne opóźnienie w wykonaniu całości prac remontowych śmigłowca ratowniczego wynikających z różnych przyczyn – trudnych wcześniej do przewidzenia – przyczyn leżących po stronie wykonawcy remontów i ich podwykonawców.

4. Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe z niepokojem wskazało na brak w 2014 r. wspólnych szkoleń z Policją, Państwową Strażą Pożarną i ochotniczymi strażami pożarnymi, w przeciwieństwie do lat ubiegłych. Jako powód takiego stanu rzeczy, MOPR wskazuje na brak środków finansowych.

5. Komenda Główna Policji wśród trudności przy realizacji zadania zapewniania jednolitej łączności radiowej dla służb i podmiotów ratowniczych wymieniła:

- brak zapewnienia finansowania dla realizacji zadania,
- niewystarczające zasoby kadrowe Policji możliwe do wykorzystania przy realizacji zadania,
- brak kompetencji formalno-prawnych Policji do budowy jednolitego, w kontekście realizacji zadania, ogólnokrajowego cyfrowego systemu łączności radiowej dla wszystkich służb i podmiotów ratowniczych (Ogólnopolska Cyfrowa Sieć Łączności Radiowej), w szczególności dla służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych,

- możliwość niezrealizowania obecnie trwającego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (dot. stopień realizacji) ze względu na przewlekłość tego procesu i wymagane terminy wydatkowania funduszy pomocowych.

Zostanie przygotowana analiza argumentów Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w sprawie przygotowanie projektu nowelizacji *ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych* w zakresie umożliwienia wykorzystania istniejącego potencjału OSP do realizacji działań w zakresie ratownictwa wodnego przez strażaków ratowników OSP. Pod uwagę zostaną wzięte również uwagi podmiotów uprawnionych do ratownictwa wodnego (m.in. Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Legionowskie Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego), które niejednokrotnie zwracały uwagę na brak standaryzacji wyposażenia i przeprowadzanych szkoleń ratowników przez poszczególne jednostki OSP w zakresie ratownictwa wodnego. Podmioty te podnosiły również fakt, że przeszkolone w ten sposób osoby nie posiadają żadnych uprawnień określonych przepisami prawa. Zaznaczyć należy, że obowiązujące przepisy nie marginalizują potencjału jednostek ochotniczych straży pożarnych w zakresie ratownictwa wodnego, bowiem jednostki te mogą wykonywać ratownictwo wodne – warunkiem jednak jest uzyskanie zgody na prowadzenie tego rodzaju działalności (podobnie jak każdy inny podmiot, który chce zajmować się ratownictwem wodnym). Szczegółowa analiza przepisów prawa w tym zakresie będzie przeprowadzana w 2015 r. a propozycje zmian ustawowych niewątpliwie będą musiały zawierać rozstrzygnięcie ww. zagadnień.

6. Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy wskazuje, iż ze wstępnych badań przeprowadzonych w ramach realizacji międzynarodowego projektu EmerGent wynika, że w chwili obecnej polskie służby ratownicze i instytucje zarządzania kryzysowego nie wykorzystują mediów społecznościowych na rzecz realizacji statutowych zadań oraz w dużej mierze nie są zainteresowane ich użyciem w przyszłości.

Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym

Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkolą służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej dokonała analizy ekonomiczno – finansowej rozwoju infrastruktury szkoleniowej Państwowej Straży Pożarnej, w wyniku której powstał program „Strategii rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020”.

Ponadto, w nowym *rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej* (Dz.U. poz. 1793) ustalono między innymi standard minimalnego wyposażenia szkół Państwowej Straży Pożarnej, w tym wyposażenia do realizacji procesu dydaktycznego. Standard minimalnego wyposażenia szkół Państwowej Straży Pożarnej określony został w *Załączniku nr 5* do rozporządzenia, w podziale na wyposażenie do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, wyposażenie do realizacji procesu dydaktycznego oraz wyposażenie dodatkowe do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w ramach odwodów operacyjnych.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu realizuje zadanie we współpracy z KG PSP pn. Budowa Szkolnego Poligonu Pożarniczego SA PSP Poznań w Luboniu k/Poznania (etap II). Zakończenie prac planowane jest na 2016 r. W 2014 r. wybudowano kontenerowy trenażer pożarów wewnętrznych zapewniający ciągłość procesu szkolenia oraz podnoszenia gotowości operacyjnej i ratowniczej służb zawodowych i społecznych organizacji ratowniczych oraz Kompanii Szkoleniowej Centralnego Odvodu Operacyjnego związanej z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków pożarów w obiektach.

SA PSP w Poznaniu, we współpracy z KG PSP, realizuje przebudowę budynku internatu ze zmianą przeznaczenia parteru i piwnic oraz holu budynku socjalnego. Zakończenie planowane jest na grudzień 2015 r., w 2014 r. udało się wykonać 1,64% całego zadania.

Ponadto, wykonany został remont punktu alarmowego SA PSP Poznań. W 2014 r. udało się wykonać roboty remontowo-budowlane, sygnalizację alarmowania szkolnej jednostki ratowniczo-gaśniczej, sygnalizację podnoszenia bram wyjazdowych, system retransmisji sygnału GPS, system sterowania łącznością radiową i system wizualizacji informacji.

SA PSP w Poznaniu we współpracy z Komendą Główną PSP, Szkołą Aspirantów PSP w Krakowie, Centralną Szkołą PSP w Częstochowie, Szkołą Główną Służby Pożarniczej oraz Szkoły Podoficerów PSP w Bydgoszczy zakupiła:

- 2700 szt. zapór (rękawów) przeciwpowodziowych o dł. 10 m,
- 75 szt. koszy do magazynowania,
- 100 szt. wymiennych rękawów wewnętrznych zapory o dł. 23 m.

Zakupiony sprzęt trafił do szkół pożarniczych.

W ramach działań standaryzujących proces kształcenia w roku 2014 opracowany został projekt dokumentu pod nazwą „Program rozwoju szkół i ośrodków szkolenia na lata 2015 - 2020”. Dokument ten wyznacza kierunki rozwoju poszczególnych szkół, ich specjalizację w poszczególnych dziedzinach ratowniczych, co pozwoli zoptymalizować przyszłe zakupy i stworzyć bazę dydaktyczną, z wyposażeniem dostosowanym do specyficznych potrzeb. Dokument ten wskazuje również działania usprawniające proces kształcenia poprzez nowelizację programów kształcenia. Dokument ten ponadto pozwala dostosować rozwiązania organizacyjne systemu kształcenia pożarniczego do planowanych zmian, związanych z wejściem w życie tzw. ustawy regulacyjnej, mającej na celu zwiększenie dostępu do wykonywania niektórych zawodów.

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, po przeprowadzonych symulacjach w szkołach i ośrodkach szkolenia komend wojewódzkich PSP, opracowała dokument pod nazwą „Kryteria określania kosztów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej”. Opracowanie to zostało uzgodnione z przedstawicielami szkół PSP oraz zatwierdzone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do użytku służbowego. Dokument służy do standaryzacji i ujednoczenia metodyki naliczania kosztów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej. Definiuje koszt trwania całego przedsięwzięcia szkoleniowego, określanego na jednego słuchacza oraz opisuje dzienny koszt procesu kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w odniesieniu do całego przedsięwzięcia szkoleniowego, określonego na jednego słuchacza, który jest podzielony poprzez liczbę dni szkoleniowych do których zaliczamy dni dydaktyczne oraz dni pobytowe (wraz z dniami ustawowo wolnymi od pracy).

Umiejętności kadry dydaktycznej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym w 2014 roku były realizowane w formie nadzoru dydaktycznego nad realizacją programów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego, zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

W 2014 roku w szkołach Państwowej Straży Pożarnej, z wyłączeniem Szkoły Głównej Służby Pożarniczej (szkoły nadzorujące) oraz w ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej był sprawowany zarówno zewnętrzny i wewnętrzny nadzór dydaktyczny. Nadzór ten był sprawowany z wykorzystaniem zarówno form nadzoru z działalności wspomagającej, jak i form nadzoru z działalności diagnostyczno-oceniającej. Biuro Szkolenia KG PSP (biuro nadzorujące) natomiast, działając zgodnie z obowiązującymi zasadami nadzoru dydaktycznego, realizowało formy zewnętrznego nadzoru dydaktycznego.

Zewnętrzny nadzór dydaktyczny w 2014 roku obejmował formy działalności wspomagającej oraz formy działalności diagnostyczno-oceniającej.

W ramach działalności wspomagającej łącznie zrealizowano 36 form nadzoru dydaktycznego. Należały do nich narady szkoleniowe, warsztaty tematyczne, warsztaty metodyczne oraz konferencja naukowo-techniczna.

KG PSP, działając samodzielnie bądź we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej, zorganizowała w sumie 18 form działalności wspomagającej, wśród których znalazły się:

- 16 warsztatów tematycznych, adresowanych do:
 - kadry dydaktycznej ze szkół Państwowej Straży Pożarnej i z ośrodków szkolenia, wyznaczonej do pełnienia funkcji instruktorów z zakresu podstawowego z ratownictwa technicznego i ratownictwa wodnego,
 - dowódców kompanii szkolnych ze szkół Państwowej Straży Pożarnej,
 - specjalistów z jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej: psychologów, koordynatorów ratownictwa medycznego, księży kapelanów, instruktorów realizujących zajęcia z zakresu sportu pożarniczego, w tym osób pełniących funkcję sędziów w Mistrzostwach Polski w sporcie pożarniczym oraz instruktorów ratownictwa wysokościowego,
 - instruktorów ze Szkoły Specjalistów Pożarnictwa Wojskowej Ochrony Przeciwożarowej w Grupie k. Grudziądzka,
- 2 narady szkoleniowe, z czego jedna skierowana była do kadry kierowniczej pionu szkoleniowego, druga natomiast do osób zajmujących się wychowaniem fizycznym w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Powyższe formy działalności wspomagającej współorganizowały komendy wojewódzkie PSP oraz szkoły aspirantów Państwowej Straży Pożarnej.

Szkoły nadzorujące łącznie zorganizowały 18 form działalności wspomagającej.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie zorganizowała 5 form działalności wspomagającej (3 warsztaty tematyczne, z zakresu wyposażenia technicznego, taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów oraz 2 warsztaty metodyczne dotyczące zadań podstawowych z zakresu działań poszukiwawczo ratowniczych). Warsztaty tematyczne zorganizowane przez szkołę były adresowane do kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia z obszaru nadzoru dydaktycznego szkoły oraz – w związku z przeprowadzoną przez szkołę akredytacją na organizację szkolenia uzupełniającego strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej – do kadry dydaktycznej z Ośrodka Szkolenia w Olsztynie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie. Warsztaty metodyczne zorganizowane przez szkołę natomiast były skierowane do kadry dydaktycznej wyznaczonej do pełnienia funkcji instruktorów z zakresu podstawowego działań poszukiwawczo-ratowniczych ze wszystkich jednostek/komórek edukacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu zorganizowała 5 form działalności wspomagającej (3 warsztaty tematyczne z zakresu wyposażenia technicznego,

taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów, 1 warsztat tematyczny dotyczący gaszenia pożarów wewnętrznych, 1 warsztat metodyczny dotyczący realizacji szkoleń uzupełniających z wykorzystaniem kadry dydaktycznej i bazy dydaktycznej z ośrodków szkolenia).

Szkoła Podoficerska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy zorganizowała 3 formy działalności wspomagającej - 3 warsztaty tematyczne z zakresu wyposażenia technicznego, taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie zorganizowała 5 form działalności wspomagającej (3 warsztaty tematyczne, z zakresu wyposażenia technicznego, taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów, 1 warsztat tematyczny dotyczący wdrażania zasad organizacji ratownictwa specjalistycznego, 1 konferencję naukowo-techniczną).

Warsztaty tematyczne zorganizowane przez szkołę były adresowane do kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia z obszaru nadzoru dydaktycznego szkoły oraz – w związku z przeprowadzoną przez szkołę akredytacją na organizację szkolenia uzupełniającego strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej – do kadry dydaktycznej z Ośrodka Szkolenia w Łapach Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

Formy działalności wspomagającej, zrealizowane przez szkoły nadzorujące, były adresowane przede wszystkim do kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia z obszaru nadzoru dydaktycznego każdej ze szkół oraz dotyczyły kształcenia w zawodzie strażak, w tym przede wszystkim szkoleń uzupełniających strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Wszystkie warsztaty tematyczne z zakresu wyposażenia technicznego, taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów, w każdej ze szkół nadzorujących, były poddane badaniom ewaluacyjnym.

W ramach działalności diagnostyczno-oceniającej łączenie zrealizowano 62 formy nadzoru. Celem wszystkich form działalności diagnostyczno-oceniającej było zidentyfikowanie ewentualnych trudności kadry dydaktycznej w celu dostosowania do nich w roku następnym form działalności wspomagającej. Szkoły nadzorujące przeprowadziły hospitacje zajęć dydaktycznych na szkoleniach uzupełniających, realizowanych z wykorzystaniem kadry dydaktycznej i bazy dydaktycznej z ośrodków szkolenia, jak również każda ze szkół nadzorujących przeprowadziła badanie pedagogiczne wybranych zakresów działalności dydaktycznej dotyczące działalności wspomagającej realizowanej przez nie w ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego w 2014 roku.

Biuro nadzorujące natomiast przeprowadziło badanie pedagogiczne dotyczące ewaluacji działalności wspomagającej realizowanej przez nie w ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego w 2014 roku.

Łącznie szkoły nadzorujące przeprowadziły 57 hospitacji w ramach nadzoru dydaktycznego:

- Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie przeprowadziła 19 hospitacji,
- Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu przeprowadziła 12 hospitacji,
- Szkoła Podoficerska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy przeprowadziła 3 hospitacje,

- Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadziła 23 hospitacje.

Obok form zewnętrznego nadzoru dydaktycznego w 2014 roku każda z objętych nadzorem dydaktycznym jednostek/komórek edukacyjnych Państwowej Straży Pożarnej realizowała również formy wewnętrznego nadzoru dydaktycznego. Formy te, podobnie jak formy zewnętrznego nadzoru dydaktycznego, miały na celu doskonalenie umiejętności ratowniczych kadry dydaktycznej.

Wewnętrzny nadzór dydaktyczny sprawowały szkoły nadzorujące oraz ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej. Wewnętrzny nadzór dydaktyczny obejmował zarówno formy działalności wspomagającej, jak i formy działalności diagnostyczno-oceniającej. W ramach działalności wspomagającej we wszystkich szkołach nadzorujących i w ośrodkach szkolenia organizowano odprawy tematyczne adresowane do kadry dydaktycznej z tychże jednostek/komórek edukacyjnych Państwowej Straży Pożarnej. Odprawy te organizowano w formie szkoleniowych posiedzeń rad pedagogicznych. W sumie zorganizowano 171 szkoleniowych posiedzeń rad.

W ramach działalności diagnostyczno-oceniającej we wszystkich szkołach nadzorujących i ośrodkach szkolenia, kadra kierownicza przeprowadzała hospitacje zajęć dydaktycznych. Hospitacjami zostały objęte wszystkie szkolenia organizowane w oparciu o programy szkoleń zatwierdzone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Wśród hospitacji realizowanych w ramach nadzoru dydaktycznego przez szkoły nadzorujące nie zostały ujęte hospitacje realizowane na zajęciach dydaktycznych w ramach kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa, bowiem hospitacje realizowane na tym etapie kształcenia są formami wykazywanymi w ramach realizacji nadzoru pedagogicznego.

Łącznie w ramach wewnętrznego nadzoru dydaktycznego przeprowadzono 188 hospitacji.

Szkoleniami, na których najczęściej realizowano hospitacje zajęć dydaktycznych w ramach wewnętrznego nadzoru dydaktycznego były szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, szkolenie podstawowe w zawodzie strażak oraz pozostałe szkolenia realizowane w oparciu o programy szkoleń zatwierdzone przez komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Głównym zadaniem ZOSP RP jest dbałość o zapewnienie strażakom ratownikom OSP normatywnego wyposażenia w środki ochrony indywidualnej i certyfikowany sprzęt ratowniczy, jak też podnoszenie sprawności w zakresie działań ratowniczych poprzez systematyczną poprawę wyszkolenia strażaków. W roku 2014, za pośrednictwem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, zakupiono sprzęt:

Tabela 5 Sprzęt zakupiony w 2014 r. za pośrednictwem ZOSP RP

Lp.	Nazwa sprzętu	Szt.
1.	Samochód średni i ciężki	108
2.	Samochód lekki	78
3.	Motopompa przenośna M 8/8	18
4.	Motopompa przenośna M 16/8	164
5.	Motopompa pływająca	237
6.	Motopompa szlamowa	202
7.	Aparat oddechowy	503
8.	Agregat prądowórczy 1-fazowy	165
9.	Agregaty prądowórczy 3-fazowy	9
10.	Zestaw PSP R1	203
11.	Kombinezony ochronne	359
12.	Piła spalinowa	496
13.	Radiotelefon przenośny	567
14.	Radiotelefony samochodowy	75
15.	Zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego - typu ciężkiego	11
16.	Zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego - typu średniego	53
17.	Zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego - typu lekkiego	8
18.	Rozdzielacz	234
19.	Zbiornik wodny	218
20.	Rozpieracz kolumnowy	40
21.	Drabina pożarnicza nasadkowa	404
22.	Drabina pożarnicza dwuczęściowa z elementem podporowym	95
23.	Mostek przejazdowy	159
24.	Maszt oświetleniowy	56
25.	Przenośny system diodowo-akumulatorowy	16
26.	Ręczne narzędzie ratownicze	311
27.	Dyski sygnalizacyjne – flary	243
28.	Linka bezpieczeństwa	325
29.	Pas bojowy	1238
30.	Toporki	430
31.	Wąż ssawny 110	266
32.	Wąż W-110	117
33.	Wąż W-75	3609
34.	Wąż W-52	5484
35.	Wąż W-25	129
36.	Łódź motorowa z silnikiem	5
37.	Łódź ratownicza z wiosłami szalupowymi	5
38.	Sanie ratownictwa lodowego	61
39.	Defibrylator	59
40.	Prądownica	859
41.	Tor na zawody	30
42.	Wentylator oddymiający	34
43.	Turbowentylator	94
44.	Detektor/wykrywacz gazów	120
45.	Kamera termowizyjna	16

Lp.	Nazwa sprzętu	Szt.
46.	Zestawy wysokociśnieniowych poduszek pneumatycznych	19
47.	Tłumice	1364
48.	Bosaki	114
49.	Sorbenty (w kg)	5520
50.	Helm bojowy	9962
51.	Ubranie specjalne	4812
52.	Buty strażackie	9592
53.	Ubranie żaroodporne	1
54.	Ubranie przeciwchemiczne	22
55.	Czujnik bezruchu	685
56.	Kominiarka	5368
57.	Rękawice	5759
58.	Szelki bezpieczeństwa	296
59.	Kamizelki ratunkowe	436

Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużywania w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.

KG PSP realizowała „Plan nadzoru dydaktycznego na rok 2014”. Uzyskany efekt pozwolił na optymalne wykorzystanie potencjału dydaktycznego i logistycznego.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej przeprowadza naprawy bieżące oraz okresowe sprzętu oraz uzupełnienie wyposażenia o uszkodzone elementy w ramach napraw i wymiany części uszkodzonych. W tym celu, Minister Spraw Wewnętrznych zawarł ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej w dniu 21 lipca 2014 r. umowę na doposażenie oraz wymianę wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań, prowadzonych przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, związanych z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych poprzez zakup pakowarki do piasku, gaśnicowego pojazdu amfibijnego oraz kontenera cysterny na wodę w kwocie 355.000 zł.

Rezultatem takich działań jest zapewnienie 100% sprawności sprzętu, wyposażenia technicznego oraz materiałów eksploatacyjnych i zużywalnych do realizacji procesu kształcenia zawodowego na poziomie teoretycznym i praktycznym.

CS PSP w Częstochowie dokonała, przy wsparciu KG PSP i NFOŚiGW, zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu ratowniczego. W roku 2014 zostały zakupione:

- dwa samochody ratowniczo - gaśnicze, w 51 % dofinansowane z NFOŚiGW,
- naczepa samochodowa,
- dwa samochody operacyjne,
- dwa quady,
- pojazd amfibijny,
- dwa zestawy narzędzi hydraulicznych.

Planowane odtwarzanie zasobów sprzętowych:

- samochód ciężarowy uterenowiony z HDS,
- 2 samochody ratowniczo - gaśnicze,
- autocysterna,
- samochód rozpoznania chemicznego,
- kontener do przewozu środka pianotwórczego,
- kontener ze sprzętem ochrony dróg oddechowych,
- kontener z zapasem pomp szlamowych,
- zapory przeciwpowodziowe,
- samochód kwatermistrzowski.

Zadanie to zostanie wykonane do końca 2016 r. Pozwoli na odtworzenie zasobów sprzętowych w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia oraz podniesienie gotowości operacyjnej Szkolnej Jednostki Ratowniczo Gaśniczej oraz Kompanii Szkolnej Centralnego Odvodu Operacyjnego.

CS PSP Częstochowa w 2014 r. uzupełniła bazę sprzętową do ćwiczeń, co zapewniło realizację zajęć i egzaminów praktycznych w CS PSP.

Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu w 2014 r. dokonała zakupów:

- samochodu ratowniczo-gaśniczego, przy wsparciu NFOŚiGW oraz WFOŚiGW,
- samochodu zaopatrzeniowego klasy lekkiej o masie całkowitej do 3,5 t, przy wsparciu KG PSP,
- gaśnicowego pojazdu amfibijnego przy wsparciu KG PSP,
- pakowarki do piasku przy wsparciu KG PSP,
- quada z przyczepką przy wsparciu KG PSP.

Dzięki tym działaniom wymiana sprzętowa zapewniła ciągłość procesu szkolenia i podniesienia gotowości operacyjnej szkolnej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej oraz Kompanii Szkolnej Centralnego Odvodu Operacyjnego. Dzięki temu doposażono techniczne zasoby sprzętowe w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia oraz podniesienia gotowości operacyjnej Kompanii Szkolnej Centralnego Odvodu Operacyjnego związanej z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Realizowany jest projekt pt. „Opracowanie nowoczesnych stanowisk szkoleniowych zwiększających skuteczność działań ratowników KSRRG”. Jest to wspólne przedsięwzięcie Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej oraz Wojskowej Akademii Technicznej, realizowane w ramach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (projekt nr O ROB 0001 01/ID 1/3).

W efekcie dotychczasowej realizacji projektu, Państwowa Straż Pożarna otrzymała dwa stanowiska fizyczne do nauki operowania prądami gaśniczymi dla strażaków tj. stanowisko do symulacji pożaru pojazdów silnikowych (samochód) i stanowisko do gaszenia pożarów śmietników, które trafiły do Szkoły Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy.

W dalszym etapie realizacji powyższego projektu zostaną przekazane urządzenia i materiały stanowiące wyposażenie kontenera z symulatorem jazdy pojazdem pożarniczym. Odbiorcą kontenera z symulatorem stanowiska kierowcy wraz ze stanowiskiem administratora będzie Centralna Szkoła PSP w Częstochowie.

Pozyskane urządzenia zostały włączone w proces edukacji strażaków i przyczyniają się do polepszenia uzyskanych efektów szkoleniowych strażaków w zakresie gaśniczym.

Natomiast kontener z symulatorem stanowiska kierowcy zostanie wyłączony w proces edukacyjny kierowców-ratowników PSP zaraz po jego przekazaniu w 2015 roku. Zastosowanie przedmiotowego trenażera w szkoleniu kierowców-ratowników, wzbogaci jego efektywność oraz podniesie poziom wyszkolenia uczestników i obniży jego koszt.

Użycie symulatora w szkoleniu w PSP, przyczyni się pozytywnie do zmian w obszarze edukacyjnym, które to dopiero zaczną obowiązywać w przyszłości, a wynikają z nowo wchodzących w życie przepisów prawnych, nakładających dodatkowe wymogi szkoleniowe na grupę kierowców pojazdów uprzywilejowanych.

Realizowany jest projekt „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” jako jeden z etapów działania, w ramach którego przewidziano wyposażenie PSP w komory dymowe i komory rozgorzeniowe. Zakończenie planowane jest na rok 2015.

Również SGSP doposaża technicznie Jednostkę Ratowniczo – Gaśniczą w sprzęt specjalistyczny, we współpracy z Komendą Główną PSP, Szkołą Aspirantów PSP w Krakowie. Wprowadzono do użytkowania w Jednostce Ratowniczo – Gaśniczej SGSP sprzęt:

- samochód specjalny z podnośnikiem i drabiną ratowniczą o wysokości ratowniczej 30 m, z możliwością ograniczania stref skażeń na wysokości typu SCD-30,
- kontener cysterna na wodę (zakupiony na podstawie umowy z MSW),
- kontener transportowy do przewozu sprzętu ratowniczo - gaśniczego,
- przyczepa z pakowarką do piasku – 2 szt. (1 szt. zakupiona na podstawie umowy z MSW),
- gaśnicowy pojazd amfibijny (1 szt. zakupiona na podstawie umowy z MSW).

Związek OSP RP prowadzi na bieżąco monitoring wyposażenia w sprzęt dydaktyczny ośrodków szkoleniowych. Zużyty sprzęt jest na bieżąco wymieniany i uzupełniany nowym. dzięki temu w 2014 r. przeszkolono łącznie 52 876 strażaków OSP.

Tabela 6 Liczba strażaków OSP przeszkolonych w 2014 r.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób przeszkolonych w 2014 r. – liczba strażaków OSP			Aktualny stan wyszkolenia – liczba strażaków OSP		
		z KSRG	Inne	Razem	z KSRG	Inne	Razem
1.	Szkolenie podstawowe strażaków	763	1 122	1 885	22 935	34 526	57 461

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób przeszkolonych w 2014 r. – liczba strażaków OSP			Aktualny stan wyszkolenia – liczba strażaków OSP		
		z KSRG	Inne	Razem	z KSRG	Inne	Razem
	ratowników OSP część I						
2.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP część II	1 041	1 316	2 357	24 530	21 163	45 693
3.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP – jednoetapowe	7 598	10 162	17 760	61 659	73 566	135 225
4.	Szkolenie z ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników OSP	5 665	4 987	10 652	39 468	25 529	64 997
5.	Szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP	1 554	1 228	2 782	14 568	10 320	24 888
6.	Szkolenie strażaków ratowników OSP z zakresu działań przeciwpowodziowych oraz ratownictwa na wodach	2 215	746	2 961	6 579	3 016	9 595
7.	Szkolenie dowódców OSP	2 033	1 600	3 633	19 570	12 358	31 928
8.	Szkolenie naczelników OSP	723	552	1 275	9 086	5 929	15 015
9.	Szkolenie komendantów gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP	55	9	64	2 471	953	3 424
10.	Uprawnienia z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy	4 782	919	5 701	23 699	9 459	33 158
11.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (kompletny)	1 805	89	1 894	12 478	1 111	13 589
12.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część praktyczna)	1 156	16	1 172	4 997	344	5 341
13.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna)	555	185	740	7 162	749	7 911
14.	razem	29 945	22 931	52 876	249 202	199 023	448 225

Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.

Związek OSP RP na własnej bazie szkoleniowej realizował w roku 2014 m.in. kursy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Kursy realizowane były w ośrodkach Związku OSP RP w:

- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym ZOSP RP w Kościelisku,
- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym ZOSP RP w Pruszczu Gdańskim,
- Ośrodka Szkoleniowo - Wypoczynkowym ZOSP RP w Turawie.

W roku 2014 w ośrodkach Związku OSP RP przeszkolono blisko 2.500 członków ochotniczych straży pożarnych. Blisko 1.100 osób zostało przeszkolonych na 34 kursach kwalifikowanej pierwszej pomocy, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy* (Dz.U. Nr 60, poz. 408) oraz prawie 1.000 strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych na 31 kursach potwierdzających kwalifikacje w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Związek OSP RP we współpracy z Centrum Naukowo Badawczym Ochrony Przeciwpowodziowej – PIB im. J. Tuliszkowskiego w Józefowie, w 2014 r. zorganizował

i przeprowadził dwudniowe szkolenia dla Komendantów Gminnych Związku OSP RP, członków OSP i działaczy Związku OSP RP. Szkolenia przeprowadzone były przez specjalistów z CNBOP. Zakres tematyczny dotyczył m.in.: systemu dopuszczeń do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej wybranych rodzajów sprzętu, np.: pojazdów ratowniczo-gaśniczych, autopomp, motopomp do wody czystej i zanieczyszczonej, aparatów powietrznych, odzieży ochronnej, hydraulicznych urządzeń ratowniczych, uzbrojenia osobistego, prądownic, węży, podręcznego sprzętu gaśniczego, środków gaśniczych itp. Część teoretyczna szkolenia obejmowała omówienie stanu prawnego w zakresie wprowadzenia do użytkowania sprzętu bez świadectw dopuszczenia, wymagań dotyczących poszczególnych rodzajów sprzętu, systemu dopuszczeń i certyfikacji wyrobów.

W części praktycznej realizowano zadania z zakresu procedur odbioru i weryfikacji wyrobów wprowadzanych do użytkowania w OSP.

W roku 2014 odbyło się 16 kursów, dla 50-osobowych grup z wytypowanych województw zakończonych egzaminem i wydaniem Certyfikatu Kwalifikacji – poziom „3”.

Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM

W 2014 r. zostały opracowane i zatwierdzone przez Ministra Zdrowia programy specjalizacji właściwe dla modułowego systemu specjalizacji lekarskich, wprowadzonego na podstawie ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza-dentysty (Dz.U. Nr 113, poz. 658), co pozwoliło na przeprowadzenie w terminie 1-31 października 2014 r. postępowania kwalifikacyjnego do rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego przez lekarzy ubiegających się o rozpoczęcie tego szkolenia w dziedzinie medycyny ratunkowej ww. systemie. Ze względu na dopuszczoną ww. przepisami możliwość podejmowania przez lekarza szkolenia specjalizacyjnego w terminie do 3 miesięcy od dnia wskazanego jako dzień rozpoczęcia tego szkolenia na skierowaniu wystawionym przez organ kierujący do odbycia szkolenia, obecnie nie jest jeszcze znana liczba lekarzy, którzy rozpoczną szkolenie specjalizacyjne po ww. postępowaniu kwalifikacyjnym.

Prowadzenie naboru na specjalizację oraz realizację szkoleń specjalizacyjnych lekarzy w dziedzinie medycyny ratunkowej w oparciu o obowiązujące przepisy tj. *ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz.U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634 z późn. zm.) oraz *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarza i lekarzy dentystów* (Dz.U. z 2013 r. poz. 26).

Zadanie to realizowane jest we współpracy z wojewodami, Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, Centrum Egzaminów Medycznych, efektem jest wzrost liczby lekarzy posiadających tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny ratunkowej. Minister Zdrowia sygnalizuje, iż przyczyną trudności realizacji tego zadania może być ograniczone zainteresowanie lekarzy podejmowaniem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej.

Od początku realizacji projektu pn. „Wsparcie systemu ratownictwa medycznego poprzez kształcenie zawodowe lekarzy, ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych” od 1 września 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. w ramach Działania 2.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- 8451 (w tym 1499 w 2014 r.) ratowników medycznych ukończyło kurs doskonalący, co stanowi 99,42% wykonania założonego w PRiOL wskaźnika,
- 1138 (w tym 153 w 2014 r.) dyspozytorów medycznych ukończyło kurs doskonalący, co stanowi 59,27% wykonania założonego w PRiOL wskaźnika,
- 633 (w 0 tym w 2014 r.) ratowników medycznych i 125 (w 0 tym w 2014 r.) dyspozytorów medycznych ukończyło seminarium⁵,
- 558 (w 0 tym w 2014 r.) lekarzy otrzymało wsparcie finansowe, w tym 264 (w tym 10 w 2014 r.) lekarzy ukończyło pełen cykl kursów specjalizacyjnych z medycyny ratunkowej, co stanowi 60,72% i 132% założonego w PRiOL wskaźnika.

W ramach projektu w całej Polsce organizowane są kursy specjalizacyjne dla lekarzy kwalifikujących się do kształcenia specjalizacyjnego w zakresie medycyny ratunkowej oraz kursy doskonalące dla ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych zgodnie z ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym i *rozporządzeniami Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych i w sprawie doskonalenia zawodowego dyspozytorów medycznych* (Dz.U. Nr 112, poz. 775). Kursy z medycyny ratunkowej dla lekarzy organizowane są przez CMKP oraz Uniwersytety Medyczne wyłonione w drodze zamówień publicznych. Kursy dla dyspozytorów medycznych i ratowników medycznych organizowane są przez wykonawców wyłonionych przez CMKP w drodze zamówień publicznych. Od początku realizacji projektu do 31 grudnia 2014 r. przeprowadzono:

- 258 (w tym 55 w 2014 r.) kursów specjalizacyjnych z medycyny ratunkowej dla lekarzy,
- 342 (w tym 67 w 2014 r.) kursy dla ratowników medycznych,
- 77 (w tym 15 w 2014 r.) kursów dla dyspozytorów medycznych.

Planowany termin zakończenia realizacji to 30 czerwca 2015 r.

W wyniku tych działań zapewnione zostaną wykwalifikowane kadry medyczne z zakresu medycyny ratunkowej, z pełnym zakresem wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, pozwalających na podejmowanie szybkich, specjalistycznych działań leczniczych w sytuacji nagłego zagrożenia zdrowia i życia, zgodnie z obowiązującymi standardami.

Założony został wskaźnik liczby dyspozytorów medycznych, którzy ukończą kurs doskonalący, tj. 1920 dyspozytorów do 30 czerwca 2015 r. Nie zostanie on osiągnięty. Za zgodą Instytucji Zarządzającej PO KL wskaźnik został zmniejszony do 1258. Zmiana spowodowana jest zmniejszeniem liczby dyspozytorów medycznych pracujących w systemie ratownictwa medycznego z 2553 w 2009 r. (kiedy tworzone były założenia do projektu) do 1775 w 2014 r. (stan na dzień 28 lutego 2014 r.). Dodatkowo, prognozy Departamentu Nauki

⁵ W projekcie organizacji seminariów zaplanowano tylko na lata 2012 i 2013.

i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia wskazują, iż na dzień 1 stycznia 2015 r. zatrudnionych w systemie będzie 1657 dyspozytorów medycznych. W związku z faktem, iż w ramach projektu założono przeszkolenie 75% dyspozytorów zatrudnionych w jednostkach systemu, wskaźnik zmniejszono do 1258 (tj. 75% z 1675).

Obniżenie liczby dyspozytorów medycznych spowodowane jest nowelizacją ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym na podstawie *ustawy z dnia 23 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego* (Dz.U. poz.1635 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ust. 3 pkt 10) ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, wojewódzki plan działania systemu zawiera informacje dotyczące m.in. lokalizacji, terenu działania i liczby stanowisk dyspozytorów medycznych, którą określa się przyjmując, iż jedno stanowisko przypada na każde 200 tys. mieszkańców, jednak nie mniej niż 2 stanowiska dyspozytorów medycznych w lokalizacji. Przedmiotowy zapis jednoznacznie wskazuje minimalne wymagania dotyczące liczby stanowisk dyspozytorów medycznych w danej lokalizacji. Stosując przelicznik z tego przepisu, należy wskazać, iż docelowa liczba stanowisk dyspozytorów medycznych, biorąc pod uwagę populację Polski, powinna wynosić ok. 200. Jednakże, wojewodowie na podstawie analiz natężenia liczby zgłoszeń mają prawo do ustalenia liczby stanowisk w zależności od potrzeb i ostatnio zadeklarowana przez nich docelowa liczba to 233. Przyjmując, iż na zapewnienie całodobowej obsady jednego stanowiska dyspozytorskiego potrzeba ok. 5 etatów przeliczeniowych, to ostateczna liczba pracujących dyspozytorów med. na przełomie roku 2015/2016 będzie kształtować się na poziomie minimum 1165 osób.

Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych

1. Komenda Główna PSP w projekcie „Strategii rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020” zawarła wytyczne do opracowania procesu zwiększenia liczby szkoleń e-learningowych.

2. SGSP zorganizowała i przeprowadziła *Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej w formie blended learning*. Opracowano i zaimplementowano na platformę e-learningową SGSP materiały do 14 kursów/bloków tematycznych *Szkolenia* (66h e-wykładów, 5h e-ćwiczeń) oraz 6h zajęć praktycznych w laboratorium i 6 h zajęć praktycznych w zakładzie pracy. W Szkoleniu wzięło udział 48 osób. W ciągu 10 dni sukcesywnie udostępniano na Platformie e-learningowej SGSP treści wykładów wraz z ćwiczeniami, dostępnymi dla słuchaczy do zakończenia szkolenia. Słuchacze objęci byli ponadto opieką mentorską wykorzystującą narzędzia komunikowania się: forum, e-mail, czat. W pierwszej edycji szkolenia, uwzględniając okres świąteczny, czas przeznaczony na samokształcenie wydłużony został z 14 do 21 dni. W ostatnim etapie szkolenia odbył się 2-dniowy zjazd stacjonarny, podczas którego przeprowadzone zostały zajęcia praktyczne na terenie SGSP – 6h i w zakładzie pracy – 6h. W drugim dniu po zajęciach praktycznych przeprowadzony

został egzamin końcowy (elektroniczny test) w siedzibie SGSP. Dla uczestników zostało udostępnionych 14 konspektów tekstowych opracowanych do każdego bloku tematycznego. Edycja 1. szkolenia miała miejsce w dniach 08 grudnia 2014 r. – 15 stycznia 2015 r.

Planowana jest Edycja 2. w dniach 05 marca 2015 r. – 11 kwietnia 2015 r. oraz Edycja 3. w dniach 04 marca 2015 r. – 13 czerwca 2015 r. Planowane są również kolejne edycje od września 2015 r. w zależności od zainteresowania szkoleniem. Wydano 45 uczestnikom, którzy przystąpili i zdali egzamin końcowy, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, pozostałych 3 uczestników przystąpi do egzaminu końcowego w dodatkowym terminie. Przychód dla SGSP wyniósł ok. 22 tys. zł, co daje 460 zł/os. przy pierwszej edycji *Szkolenia*.

SGSP zorganizowała i przeprowadziła *Studia podyplomowe Bezpieczeństwo i Higiena Pracy w części e-learningowej*. Zaktualizowano i przeprowadzono na odległość 3 kursy komplementarne (blended learningowych) dla 150 słuchaczy Studiów Podyplomowych BHP-5 (18 h, spośród 103 h dydaktycznych). Udostępniono słuchaczom 3 kursy zdalnych złożone z 6 bloków tematycznych opartych na samokształceniu z pomocą nauczyciela/autora. Forma kontaktu jest asynchroniczna (forum, komunikator pocztowy, e-mail) oraz oparta częściowo na modelu e-akademickim. Ogółem w e-kursach wykorzystano narzędzia platformy i pomoce multimedialne (m.in. prezentacje flashowe, poradniki, słowniki pojęć, quizy podsumowujące wiedzę, zadania on-line i off-line, testy). Realizacja zadania odbyła się w dniach 17 lutego – 18 maja 2014 r.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej uruchomiła funkcjonowanie i wykorzystwała Witrynę Edukacyjną do wsparcia zajęć dydaktycznych materiałami, które uzupełniają wykłady dla studentów oraz słuchaczy Studiów Podyplomowych SGSP. Uczelnia udostępniła słuchaczom 6 rodzajów studiów podyplomowych z Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego materiały dydaktyczne aż do 65 przedmiotów. Materiały dostępne były tylko dla grup uczestniczących w wykładach prowadzonych stacjonarnie. Wykonanie tego zadania odbyło się od września 2014 do 30 stycznia 2015 r.

Aktywność studentów w ramach tego projektu przedstawia się następująco:

- grupa 1 przeglądała swoje repozytoria 800 razy w ciągu semestru,
- grupa 2 przeglądała swoje repozytoria 250 razy w ciągu semestru,
- grupa 3 przeglądała swoje repozytoria 850 razy w ciągu semestru,
- grupa 4 przeglądała swoje repozytoria 2000 razy w ciągu semestru,
- grupa 5 przeglądała swoje repozytoria 1500 razy w ciągu semestru,
- grupa 6 przeglądała swoje repozytoria 1550 razy w ciągu semestru.

W ramach udostępnienia materiałów do ośmiu przedmiotów trzem grupom studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. aktywność przedstawia się następująco:

- grupa 1 przeglądała swoje repozytoria 2900 razy w ciągu semestru,
- grupa 2 przeglądała swoje repozytoria 1800 razy w ciągu semestru,

- grupa 3 przeglądała swoje repozytoria 1600 razy w ciągu semestru.

Uczelnia wskazał, iż trudnością przy realizacji tego zadania było mylenie pojęć *kształcenia zdalnego* i *wspomagania zajęć*. Oczekiwania słuchaczy były większe niż zakres materiałów udostępnionych przez wykładowców.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej dokonała analizy potrzeb szkoleń z zakresu obrony cywilnej, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego oraz możliwości technicznych ich przeprowadzenia. Konsekwencją analizy procedur obowiązujących w tym obszarze szkoleń, było dokonanie analizy możliwości kadrowych w zakresie merytorycznego opracowania wybranych tematów oraz analizy możliwości technologiczno-informacyjnych w obszarze organizacji i prowadzenia szkoleń z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. We współpracy z Komendą Główną PSP, opracowany został modułowy program szkoleń internetowych doskonalących i specjalistycznych. Zadanie to jest realizowane od października 2014. Dzięki temu, dokonano korekty tematyki szkoleń i sposobu doboru osób (ekspertów tematycznych) opracowujących i prowadzących zajęcia na odległość.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej, we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP, przygotowała platformę informacyjno-medialną oraz symulator studia TV i przekazów medialnych z terenu działań ratowniczych na potrzeby szkolenia oficerów prasowych komend powiatowych PSP. Platforma będzie wspierać działania oficerów prasowych podczas treningów w symulowanych warunkach katastrof i klęsk żywiołowych. Dokonywana będzie analiza rzeczywistych narzędzi i źródeł informacji wykorzystywanych we współpracy oficerów prasowych ze środkami masowego przekazu.

W ramach tego projektu, opracowano i wykonano Portal Informacyjny Symulacji Multimedialnej *gazeta'2015*, wirtualne strony mass mediów: *tv Nova*, *TV Górszawa*, *Gazeta Górszawska* oraz wirtualne strony 4 Komend Powiatowych PSP. Ponadto, przygotowano infrastrukturę telekomunikacyjną (telefony, maile), opracowano scenariusze 5 filmów informacyjnych, zrealizowano je, dokonano montażu i udźwiękowienia. Realizacja trwała od września 2014 r. do lutego 2015 r.

Narzędzia te zostaną wykorzystane podczas szkolenia dwóch grup oficerów prasowych komend powiatowych/miejskich PSP (łącznie 43 osoby) z terenu województwa mazowieckiego nt. *Współpraca z mass mediami w sytuacjach katastrof i klęsk żywiołowych* w dniach 4 – 5 lutego 2015 r.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej współorganizowała wraz z Wojskową Akademią Techniczną i Ministerstwem Obrony Narodowej II Konferencję NOWE TECHNOLOGIE W EDUKACJI SŁUŻB MUNDUROWYCH nt. „E-learningowy system kształcenia służb mundurowych w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa”. Konferencja odbyła się w dniu 4 grudnia 2014 roku. Przedstawiciele SGSP moderowali I części konferencji nt. „E-learning jako nowoczesne narzędzie edukacji w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa. E-learningowe modele kształcenia funkcjonujące w służbach mundurowych”, podczas której delegat SGSP wygłosił wykład pn. „E-learningowe rozwiązania edukacyjne w obszarach obrony cywilnej, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego”.

Wartością konferencji, oprócz wymiany doświadczeń pomiędzy służbami w zakresie i potrzebach kształcenia służb mundurowych, było znalezienie punktów stycznych w modelach kształcenia i występujących w nich problemów.

3. W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie w 2014 r. podczas zajęć e-learningowych odbyło się 18 szkoleń, które ukończyło 320 absolwentów.

4. Rok 2014 to kolejny rok, kiedy OSP i członkowie społeczności lokalnych korzystali z funkcjonującej i monitorowanej profesjonalnej platformy e-learningowej. Platforma została stworzonego w ramach projektu przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP, który podjął w 2008 roku działania mające na celu zbudowanie e-learningowego systemu edukacyjnego integrującego wszystkie rodzaje szkoleń, umożliwiającą kadrze szkoleniowej kontrolowanie postępów w procesie szkoleniowym, a kadrze kierowniczej kontrolowanie poprzez narzędzia statystyczne dane dotyczące wykorzystywania tego systemu w procesie edukacyjnym. Zatem zakres szkoleń umieszczonych na platformie e-learningowej jest w pełni zgodny z „System szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”. Program powstał z inicjatywy Związku OSP RP we współpracy z Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego oraz firmą Optoland. Zrealizowany został w ramach projektu „Wioska internetowa”.

Program posiada moduły do szkolenia strażaków ochotników zarówno w zakresie szkolenia podstawowego, jak i szkoleń specjalistycznych. Materiał dydaktyczny zawiera cały materiał niezbędny do realizacji części teoretycznej szkolenia dla strażaków ochotników. Zamieszczony jest na platformie internetowej, co pozwala na naukę i poznanie treści przewidzianych programami bez kłopotliwych wyjazdów do często oddalonych od miejsca zamieszkania ośrodków szkoleniowych. Materiał ten został tak opracowany, iż przydatny jest również dla pracowników administracji samorządowej gminnej i powiatowej zajmujących się zarządzaniem kryzysowym.

W 2014 r. zarejestrowało się na platformie e-learningowej 7 852 osób. Natomiast liczba osób, które minimum 1 raz były zalogowane w tym roku wyniosła 9 184. Statystyki logowań w poszczególnych miesiącach przedstawiają się następująco:

- styczeń - 3 409,
- luty - 9 386,
- marzec - 15 352,
- kwiecień - 8 555,
- maj - 6 979,
- czerwiec - 3 827,
- lipiec - 1 994,
- sierpień - 3 535,
- wrzesień - 5 885,
- październik - 7 770,

- listopad - 5 154,
- grudzień - 4 263.

W 2014 r. rozpoczęto 27 368 kursów/szkoleń. Liczba zakończonych kursów/szkoleń w minimum:

- 5% - 17 181,
- 25% - 12 883,
- 75% - 10 010,
- 100% - 9 765.

W 2014 r. rozpoczęto 13 907 testów po odbyciu całego szkolenia, w tym zakończonych testów jest 12 169.

Problematyka wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr w służbach państwowych została również ujęta w projekcie *Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP*. Planuje się przeprowadzenie w 2015 r. przez CNBOP-PIB warsztatów „Analiza ryzyka w ramach planowania kryzysowego na szczeblu lokalnym”, przy wykorzystaniu platformy e-learningowej. Na potrzeby ich przeprowadzenia zostaną wykorzystane wybrane materiały zgromadzone w toku realizacji projektu.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3

Trudnością wskazywaną przez SGSP w realizacji tego zadania jest brak świadomości dotyczącej specyfiki formy i wymagań, jaką jest *e-learning* i *blended learning* przez osoby korzystające z tych form szkolenia.

Podsumowanie prac w 2014 r.

Program Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 był realizowany w 2014 r. tylko przez kilka miesięcy. Podsumowując niecały rok pracy, nie jest możliwe dokonanie oceny pod kątem ewentualnych ryzyk w realizacji Celów Programu. W 2014 r. zaplanowanych było zaledwie kilka zadań do zrealizowania. Departament Ratownictwa i Ochrony Ludności MSW jako priorytet na 2014 r. przyjął omawianie i rozpowszechnianie treści PRiOL oraz przygotowanie propozycji projektu założeń do projektu ustawy o ochronie ludności.

W dniu 27 listopada 2014 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych odbyło się „Seminarium na temat ochrony ludności i ratownictwa w świetle wyników badań projektu ANVIL (*Analysis of Civil Security Systems in Europe*)”. Uczestnikami seminarium byli przedstawiciele środowisk naukowych zajmujących się bezpieczeństwem wewnętrznym i ochroną ludności, przedstawiciele administracji rządowej, w szczególności Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Komendy Głównej oraz komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej, wydziałów bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego urzędów wojewódzkich. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, szkół PSP oraz Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. J. Tuliszowskiego – PIB, a także organizacji pozarządowych działających w obszarze ratownictwa i ochrony ludności.

Celem seminarium było zapoznanie przedstawicieli instytucji (publicznych i pozarządowych) oraz podmiotów działających w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego z wynikami projektu badawczego ANVIL⁶. Podczas seminarium omówiono przemiany zachodzące w Europie w obszarze ochrony ludności (ewolucja systemów bezpieczeństwa cywilnego w krajach Europy). W trakcie seminarium przedstawiony został Program Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014 - 2020 oraz projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności - cele i kierunki rozwoju ochrony ludności w Polsce.

W związku z Uchwałą Rady Ministrów nr 59/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r., w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych przygotowano projekt komunikatu Ministra Spraw Wewnętrznych. *Komunikat Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 listopada 2014 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa*

⁶ Założeniem projektu ANVIL było przeprowadzenie badań krajowych w 22 państwach europejskich w celu dokonania analizy porównawczej systemów bezpieczeństwa cywilnego w Europie. Projekt miał również na celu zdefiniowanie istotnych cech systemów bezpieczeństwa cywilnego oraz wskaźników celem dokonania ugruntowanej oceny skuteczności i efektywności systemów bezpieczeństwa cywilnego. W realizacji projektu ANVIL, finansowanego przez Unię Europejską, uczestniczyło 12 różnych międzynarodowych instytucji badawczych (z Chorwacji, Finlandii, Holandii, Francji, Norwegii, Niemiec, Polski, Serbii, Szwecji Wielkiej Brytanii i Włoch). Polskim partnerem w projekcie był Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Projekt ANVIL realizowany był przez okres 2 lat i zakończył się wiosną 2014 r. Wyniki badań uzyskane w ramach projektu ANVIL nie potwierdziły zasadności zastosowania reguły „jedno rozwiązanie dla wszystkich” w odniesieniu do bezpieczeństwa cywilnego w Europie. Nie jest zatem możliwe wskazanie „wzorcowego” systemu. Rezultaty prac badawczych w ramach projektu ANVIL pokazują, że dziedzina ochrony ludności jest tematem ciągle aktualnym, dynamicznym, który przechodzi przemiany nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie. Szczegółowe informacje na temat projektu znajdują się na stronie: <http://www.anvil-project.net>

i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 został opublikowany w Monitorze Polskim w dniu 17 listopada 2014 r. (M.P. poz. 1076).

Równolegle w 2014 r. trwały prace nad projektem zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zniesienia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2017. *Zarządzenie Nr 5 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie zniesienia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2017* zostało opublikowane w Monitorze Polskim z dnia 26 stycznia 2015 r. (M.P. poz. 122).

Spis tabel

Tabela 1 Kształcenie zawodowe	18
Tabela 2 Szkolenia specjalistyczne	19
Tabela 3 Szkolenia OSP	22
Tabela 4 Szkolenia dla grup zawodowych spoza PSP i OSP (strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej innych niż Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicza Straż Pożarna).....	25
Tabela 5 Sprzęt zakupiony w 2014 r. za pośrednictwem ZOSP RP	47
Tabela 6 Liczba strażaków OSP przeszkolonych w 2014 r.	50